

Prvi kvartalni izveštaj

Opšti cilj: Doprinos održivom razvoju jugoistoka i jugozapada Srbije kroz unapređenje koordinacije između republičkih i lokalnih vlasti, kreiranje povoljnijeg okruženja za rast u oblasti zapošljavanja, poslovanja i razvoja infrastrukture i unapređenje dobrog upravljanja i socijalnog uključivanja.

Svrha: Unapređenje lokalnog nivoa upravljanja, poboljšanje uslova za razvoj infrastrukture, jačanje kapaciteta lokalnih samouprava za planiranje i upravljanje, stvaranje povoljnijeg okruženja za razvoj poslovanja, kao i podrška razvoju politika socijalnog uključivanja i zapošljavanja.

Ukupni budžet: 17,46 miliona evra

Datum početka: 7. maj 2014.

Datum završetka: 31. oktobar 2017.

Opštine obuhvaćene programom: Novi Pazar, Ivanjica, Nova Varoš, Priboj, Prijepolje, Raška, Sjenica i Tutin, na jugozapadu Srbije

Prokuplje, Blace, Žitorađa i Kuršumlija u Topličkom okrugu

Leskovac, Bojnik, Vlasotince, Lebane, Medveđa i Crna Trava u Jablaničkom okrugu

Vranje, Bosilegrad, Bujanovac, Vladičin Han, Preševo, Surdulica i Trgovište u Pčinjskom okrugu

Brus u Rasinskom okrugu

Aleksinac, Gadžin Han, Doljevac, Merošina i Svrlijig u Niškom okrugu

Babušnica i Bela Palanka u Pirotskom okrugu

Knjaževac u Zaječarskom okrugu

Donatori: Evropska unija
Vlada Švajcarske
Vlada Republike Srbije

Program sprovodi: Kancelarija Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS)

Datum podnošenja izveštaja: 20. januar 2015.

Period izveštavanja: 17. septembar 2014. – 31. decembar 2014.

Akronimi

ACES	Udruženje inženjera konsultanata Srbije (<i>eng. Association of Consulting Engineers of Serbia</i>)
CFCU	Centralna jedinica za finansiranje i ugovaranje (<i>eng. Department for Contracting and Financing of EU Funded Programmes</i>)
CIF	Fond za učešće građana (<i>eng. Citizens Involvement Fund</i>)
DEU	Delegacija Evropske unije
DU	Dobro upravljanje
EU	Evropska unija
FIDIC	Međunarodna federacija inženjera konsultanata
GO	Geografska oznaka
JPP	Javno-privatno partnerstvo
JŠ	Jedinstveni šalter
LSU	Lokalna samouprava
LJP	Ljudska prava
MRR	Mehanizam rodne ravnopravnosti
MSP	Upravljanje uspešnim programima (<i>eng. Managing Successful Programmes</i>)
MSP	Mala i srednja preduzeća
NSM	Nacionalni savet manjina
NVO	Nevladina organizacija
OCD	Organizacija civilnog društva
OEBS	Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju
OHCHR	Kancelarija visokog komesara za ljudska prava (<i>eng. Office of the High Commissioner of Human Rights</i>)
OPZ	Opis poslova i zadataka
PDPP	Poziv za dostavljanje predloga projekta
PO	Područje odgovornosti
PPF5	Projekat podrške u programiranju pomoći EU (<i>eng. Project Preparation Facility 5</i>)
PRINCE 2	Projekti u kontrolisanom okruženju (<i>eng. PROjects IN Controlled Environment</i>)
RSPC	Projektni centar UNOPS-a u Srbiji (<i>eng. UNOPS Serbia Project Centre</i>)
SDC	Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (<i>eng. Swiss Agency for Development and Cooperation</i>)
SEIO	Kancelarija za evropske integracije Vlade Republike Srbije (<i>eng. Serbian European Integration Office</i>)
SIPRU	Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva (<i>eng. Social Inclusion and Poverty Reduction Unit</i>)
SKGO	Stalna konferencija gradova i opština
SSG	Savetodavne službe za građane
UN Women	Agencija Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena
UOP	Upravni odbor programa
ZDP	Zahtev za dostavljanje ponude

Sažetak

Evropski PROGRES je **uhvatio zamah** tokom prvih tri i po meseca realizacije. Od 17. septembra do 31. decembra odobrena su sredstva za prve grupe projekata, značajan broj aktivnosti je sproveden, upravljačke strukture su postale operativne, stalno se radilo na obezbeđenju kvaliteta i održivosti a glavni komunikacijski alati su uspostavljeni.

U dogovoru sa Kancelarijom za evropske integracije Vlade Republike Srbije (SEIO) i donatorima, Delegacijom Evropske unije (DEU) u Republici Srbiji i Švajcarskom agencijom za razvoj i saradnju (SDC), organizovana je **Uvodna radionica** tek nakon završetka uvodnog perioda u Aranđelovcu 14. i 15. oktobra 2014. godine. Ovo odlaganje se desilo jer brojne ključne zainteresovane strane nisu bile dostupne tokom trajanja uvodnog perioda, ali se pokazalo kao izuzetno korisno jer je radionica okupila 90 učesnika, uključujući predstavnike 33 opštine. Radionica je potvrdila relevantnost programa u kontekstu tekućih reformi i razvojnih potreba jugoistoka i jugozapada Srbije, a kao rezultat je dato nekoliko predloga za izmenu objektivno merljivih indikatora kako bi oni bili konkretniji i relevantniji.

Program je dodelio **prva bespovratna sredstva** za rad Zajedničkog tehničkog sekretarijata u okviru IPA (Instrument pretpristupne pomoći) programa prekogranične saradnje između Srbije i Crne Gore. To će povećati šanse opština sa jugozapada Srbije da pristupe IPA fondovima. Program je takođe odobrio projekat za angažovanje Agencije Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena, UN Women, koja će se baviti pitanjima rodne ravnopravnosti u opštinama u okviru Evropskog PROGRES-a.

Iako je isuviše rano da se govori o postignućima, trebalo bi naglasiti **doprinos** programa ispunjenju zakonskih i tehničkih uslova za početak izgradnje objekta bujanovačkog odeljenja Ekonomskog fakulteta iz Subotice. Evropski PROGRES je pomogao oko konsultacija u vezi sa građevinskom dozvolom, koje su rezultirale sdogovorom o sadržaju teksta koji jasno odražava svrhu projekta i uključuje upućivanje na relevantnu pravnu dokumentaciju. Program sada priprema početak izgradnje koji se očekuje, ukoliko to vremenski uslovi dozvole, januara 2015. godine. Uprkos ovom pozitivnom razvoju situacije, zbog složenosti ovog projekta, i dalje će biti potrebno učešće i posvećenost svih zainteresovanih strana.

Program je objavio **četiri poziva za dostavljanje predloga projekta** (PDPP): 77 prijava je stiglo kao odgovor na poziv Fonda za učešće građana (CIF) a Upravni odbor programa (UOP) je odobrio 397.765 evra za finansiranje 20 najboljih partnerskih projekata organizacija civilnog društva (OCD) i lokalnih samouprava (LSU); 16 od 30 predloga lokalnih samouprava za unapređenje lokalnih baza podataka poreskih obveznika odobreno je uz dodelu 145.000 evra; 28 opština je podnelo 51 zahtev za izradu glavnog projekta ekonomske i socijalne infrastrukture, a odluka UOP se očekuje u februaru 2015. godine; trenutno je otvoren javni poziv za podršku klasterima u uvođenju inovativnih praksi i zajedničkog pristupa tržištu.

Komunikaciona strategija je izrađena u konsultaciji sa SEIO, DEU i SDC; u decembru su organizovane posete ambasadora DEU Bujanovcu i Vranju i ambasadora Švajcarske Tutinu uz pozitivan publicitet i učešće korisnika; započeo je s radom i (novi) vebsajt (www.europeanprogres.org); okončan je likovni konkurs za kalendar Evropskog PROGRES-a za 2015. godinu na temu „Upoznaj Evropu“ koji je bio inspiracija za 28 poslatih radova iz škola u regionu programa. Ovi napori su doveli do prvih rezultata:

objavljeno je **180 pozitivnih medijskih izveštaja** u kojima je tačno navedena finansijska podrška Programu od strane Evropske unije i Vlade Švajcarske.

Održana su tri sastanka UOP. Uvodni sastanak članova UOP je održan u Beogradu, 24. septembra, prvi redovni sastanak je bio u Aleksincu 28. oktobra a vanredni sastanak je organizovan u Beogradu 24. decembra i na njima su date smernice za program i odobreni su prvi projekti i kriterijumi za javne pozive i aktivnosti. Uspostavljena je finansijska kontrola i monitoring: realizovana sredstva od strane Evropskog PROGRES-a su 31. decembra iznosila 847.451,55 evra ili 4,85% budžeta, dok se za prvi kvartal (Q1) 2015. godine planira realizacija 663.182,83 evra.

Evropski PROGRES i dalje koristi prilike za **učenje i razvoj**, koje obezbeđuje UNOPS, u oblasti projektnog menadžmenta, rukovođenja, nabavki, održivosti itd. Na primer, 12 članova tima Evropskog PROGRES-a je dobilo sertifikat za praktičnu primenu PRINCE2 (Projekti u kontrolisanom okruženju, jedne od vodećih metodologija na svetu u oblasti upravljanja projektima. To je velika dodata vrednost, zato što se u realizaciju Evropskog PROGRESa uvodi formalna metodologija upravljanja projektima, a dugoročno gledano i Srbije, imajući u vidu da je je domaći kadar obuhvaćem obukama i programima usavršavanja.

Međutim, ovaj period nije prošao bez **poteškoća**. Na primer, materijalizovao se jedan od ključnih rizika koji su identifikovani – kašnjenje realizacije grant šeme za lokalnu infrastrukturu kojim upravlja Sektor za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava Evropske unije (CFCU). Uprkos blagovremenoj inicijalnoj tehničkoj pomoći koju je obezbedio program, javni poziv nije objavljen po planu u oktobru 2014. god, već je odložen za prvi kvartal 2015. god. Ovo odlaganje dovodi u pitanje blagovremeni završetak infrastrukturnih projekata, prateće tehničke pomoći i aktivnosti dobrog upravljanja pa stoga ugrožava i završetak programa Evropski PROGRES. Program će izneti ovo pitanje pred UOP i tražiti smernice za rešavanje tog problema.

Program je **spreman** za naredni tromesečni period. Pored početka izgradnje bujanovačkog odeljenja Ekonomskog fakulteta u Subotici, realizacije projekata Fonda za učešće građana i poreske uprave, očekuje se da UOP odobri podršku za izradu glavnih projekata, objaviće se javni pozivi za podršku izradi planske dokumentacije, tehničke pomoći za planiranje kapitalnih investicija i programsko budžetiranje, a započeće i Procena upravljanja na lokalnom nivou i ažuriranje veb portala za konkurentnost, napraviće se prvi bilten Programa...

U ovom Izveštaju je dat pregled napretka i rezultata, najnoviji podaci u vezi sa pitanjima koji se tiču menadžmenta, pregled pretpostavki i rizika, razmatranje kvaliteta i održivosti, uvid u ključne rezultate za sledeći izveštajni period i naučene lekcije. Određeni broj aneksa pruža čitaocima šansu da se detaljnije upoznaju sa konkretnim aktivnostima i merama koje Program preduzima.

Uz smernice i podršku Upravnog odbora Progama, Evropski PROGRES ima sve ključni preduslove koji, iako ne predstavljaju garanciju, pružaju dobru osnovu za uspešan rad tokom 2015. godine.

Sadržaj

AKRONIMI	3
SAŽETAK	4
PREGLED NAPRETKA I REZULTATA	7
POLITIČKI I PROGRAMSKI KONTEKST	7
NAPREDAK U OSTVARIVANJU CILJEVA	10
AKTIVNOSTI	11
UPRAVLJANJE I KOORDINACIJA	21
UPRAVNI ODBOR PROGRAMA	21
FINANSIJE	22
NABAVKE	22
LJUDSKI RESURSI	23
IZVEŠTAVANJE I PRAĆENJE	23
EVALUACIJA	23
KANCELARIJE	23
BEZBEDNOST	24
IKT	24
PRETPOSTAVKE I RIZICI	24
PRETPOSTAVKE	24
RIZICI	25
KVALITET I ODRŽIVOST	26
NAUČENE LEKCIJE	26
UČENJE IZ PRETHODNOG ISKUSTVA	27
LEKCIJE TOKOM IMPLEMENTACIJE	27
PLAN RADA	28
ANEKS VI – NAPREDAK U ODNOSU NA INDIKATORE U MATRICI LOGIČKOG OKVIRA	29

Pregled napretka i rezultata

Politički i programski kontekst

Zakonodavstvo i politike

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o planiranju i izgradnji¹ usvojen je 8. decembra 2014. godine a stupa na snagu 1. marta 2015. godine. Njime se uvodi nekoliko promena koje su bitne za implementaciju Evropskog PROGRES-a. Prvo, procedura za registrovanje vlasničkog prava za novoizgrađene objekte uvrštena je u jedinstvenu proceduru. Zakon uvodi „finansijere“ koji mogu da se prijave za građevinsku dozvolu ali ne mogu da steknu pravo vlasništva na osnovu izgradnje. To znači da program može direktno da se prijavi za lokacijske uslove kada ugovara projektovanje a onda i za građevinsku dozvolu. Zatim, postoji pojednostavljena procedura za izgradnju objekata kada je investitor iz javnog sektora i zbog toga će opštine biti u mogućnosti da mnogo lakše izdaju lokacijske uslove za javnu infrastrukturu. Ovo može pomoći kod javnih poziva za infrastrukturu. Treće, rok za izradu softvera koji će osposobiti centralizovani sistem za prikupljanje i obradu podataka je januar 2016. godine. Promene u vezi sa urbanizmom i prostornim planiranjem znače da se može organizovati rani javni uvid i upit², dok svaka opština mora imati lokalni informacioni sistem za upravljanje planskom dokumentacijom.³ Na kraju, u određenim slučajevima, tamo gde ne postoji planski dokument, opštine mogu da izdaju dozvole na osnovu tehničkog elaborata koji se odnosi na konkretnu lokaciju. Ovo predstavlja pretnju u smislu da će opštine da dignu ruke od izrade odgovarajuće planske/razvojne dokumentacije u korist preferiranih investitora.

Vlada Srbije je u septembru 2014. godine usvojila „Smernice za uključivanje organizacija civilnog društva u proces donošenja propisa“⁴ u kojima se definiše okvir za uključivanje civilnog sektora u pripremu i usvajanje novih propisa i nadzor nad njihovim sprovođenjem. Prema novom okviru od lokalnih samouprava se traži da iniciraju dijalog i saradnju sa civilnim sektorom što je značajna pozitivna promena u poređenju sa postojećom praksom.

U Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja osnovana je nova jedinica za rodnu ravnopravnost koja je na daleko nižem nivou od ukinute Uprave za rodnu ravnopravnost. Nakon zagovaranja od strane lokalnih i međunarodnih organizacija koje se bave rodnom ravnopravnošću, Vlada je osnovala Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost na čelu sa potpredsednicom Vlade, ministarkom Zoranom Mihajlović.⁵

Politički kontekst

Izbori za Nacionalne savete nacionalnih manjina u oktobru 2014. god. doveli su do promena na političkoj sceni jugozapadne Srbije koje uključuju i to da se Bošnjačka demokratska zajednica (BDZ) koju predvodi Emir Efić, pridružila vladajućoj koaliciji u Novom Pazaru, koju predvodi Sandžačka

¹ Zakon je dostupan na <http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/cir/pdf/zakoni/2014/4326-14.pdf>

² Program će ovo ubaciti u javni poziv za detaljne planove regulacije.

³ Ova promena će uticati na realizaciju geografskog informacionog sistema (GIS).

⁴ Dokument je dostupan na <http://civilnodrustvo.gov.rs/vesti/usvojene-smernice-za-ukljucivanje-organizacija-civilnogdrustva-uprocesizrade-propisa-zakljucak/?lng=lat>

⁵ Blic (2014.) *Vlada osnovala Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost* [Online] Dostupno na: <http://www.blic.rs/Vesti/Politika/507136/Vlada-osnovala-Koordinaciono-telo-za-rodnu-ravnopravnost> (pristupljeno 3. januara 2015.)

demokratska partija (SDP) Rasima Ljaljića. U Sjenici nova opštinska većina uključuje 14 odbornika Stranke demokratske akcije (SDA), četiri člana Socijalističke partije Srbije (SPS), jednog člana Liberalno-demokratske partije (LDP) i jednog člana Bošnjačke demokratske zajednice Sandžaka (BDZS). Sulejman Ugljanin, na čelu izborne liste „Za Bošnjačko jedinstvo“ koja je osvojila 19 mandata izabran je za predsednika Nacionalnog saveta Bošnjaka, dok su njegovi odbornici izabrani na izvršne funkcije.⁶ Lista „Za Bošnjake, Sandžak i muftiju“ osvojila je 16 mandata.

Na jugu Srbije, na izborima su učestvovala sve albanske političke partije, a nešto malo više od 40% registrovanih osoba (13.980) glasalo je u Preševu, Bujanovcu and Medveđi. Predsednik Pokreta za demokratski progres i nekadašnji predsednik skupštine opštine Bujanovac, Jonuz Musliu, izabran je za predsednika Nacionalnog saveta Albanaca i rekao je da očekuje da Savet bude uspešniji pošto ima podršku albanskih političkih partija.⁷ Izbor Muslija podržale su dve izborne liste „Demokratska partija- Nagip Arifi“ i „Koalicija ujedinjenih Albanaca“ koje su zajedno osvojile 56% glasova – po 20% odnosno 36%. Time su, sa osam od petnaest mandata, dobili većinu u skupštini Nacionalnog saveta Albanaca. Lista pod brojem 3 „Koalicija za prava Albanaca“ pod vođstvom nekadašnjeg predsednika Nacionalnog saveta Albanaca, Galip Bequiri-a, osvojila je 43% glasova tj. sedam mandata.⁸

Predsednik vlade Albanije, Edi Rama, posetio je Preševu u novembru 2014. god. gde se susreo sa albanskim političkim vođama sa juga Srbije pre nego što se obratio skupu od nekoliko hiljada etničkih Albanaca. Rekao je da bi Albanija i Kosovo trebalo da se koriste kao dobri modeli za poštovanje manjina i manjinskih prava; da bi Albanci sa juga Srbije trebalo da se ujedine i da bi albanske političke partije sa juga Srbije trebalo da učestvuju u radu Skupštine Srbije; pozdravio je inicijativu stvaranja Nacionalnog saveta albanske nacionalne manjine i naglasio da bi svim Albancima pre trebao da bude cilj Velika Evropa a ne Velika Albanija. Zatim je Rama pohvalio albanske zvaničnike sa juga Srbije za dobru saradnju sa Ministarstvom prosvete, a Koordinaciono telo i Misiju OEBS-a u Srbiji za podršku koju su pružili otvaranju Ekonomskog fakulteta iz Subotice u Bujanovcu. Takođe je pozvao mlade etničke Albance da studiraju na univerzitetima u Albaniji u skladu sa Sporazumom potpisanim sa Srbijom o programu razmene studenata.⁹

Dan pre posete, Skupština opštine Preševo je proglasila albanskog premijera počasnim građaninom Preševa. Poslanik u Skupštini Srbije, Riza Halimi, ocenio je posetu albanskog premijera kao pozitivnu i kao uvod u dalju saradnju između dve države.¹⁰

Poseta predsednika vlade Albanije Preševu izazvala je negativne reakcije kod nekih predstavnika srpske zajednice koji su izrazili zabrinutost da to „jača albanske separatiste“ i zatražili su od države da

⁶Danas (2014.) *Izbor funkcionera u senci nesuglasica* [Online] Dostupno na: http://www.danas.rs/dodaci/sandzak/izbor_funkcionera_u_senci_nesuglasica.42.html?news_id=294122 (Pristupljeno 3. januara 2015.)

⁷Blic (2014.) *Musliu: NSA će imati podršku samouprava Bujanovca i Preševa* [Online] Dostupno na: <http://www.blic.rs/Vesti/Politika/513868/Musliu-NSA-ce-imati-podrsku-samouprava-Bujanovca-i-Preseva> (Pristupljeno 3. januara 2015.)

⁸Tutulli.com (2014.) *PD: Fituam në Bujanoc, PVD: Ne fituam në Luginë (video)* [Online] Dostupno na: <http://www.titulli.com/index.php?m=post&s=5273> (Pristupljeno 3. januara 2015.)

⁹Nezavisne.com (2014.) *Edi Rama u Preševu: Ne želimo "veliku Albaniju" nego veliku Evropu* [Online] Dostupno na: <http://www.nezavisne.com/novosti/ex-yu/Edi-Rama-u-Presevu-Ne-zelimo-veliku-Albaniju-nego-veliku-Evropu-272495.html> (Pristupljeno 3. januara 2015.)

¹⁰Titulli (2014.) *Preseva shpall qytetarë nderi kryeministrin Edi Rama, qyteti pa flamuj e me polici* [Online] Dostupno na: <http://www.titulli.com/index.php?m=post&s=5848> (Pristupljeno 3. januara 2015.)

se suprotstavi „albanizaciji“ juga Srbije. Predsednik Komiteta za ljudska prava u Bujanovcu, Svetislav Veličković, rekao je da dugoročno rešenje za multietničke probleme u Preševu, Bujanovcu i Medveđi leži u doslovnoj primeni državnih zakona i preciznom popisu stanovnika u ovim opštinama. Dodao je da Bujanovac i Preševo kojima upravljaju Albanci predstavljaju plodno tlo za samovolju jedne etničke grupe i omogućava odstupanja od srpskog pravnog sistema. „Dok u nekim delovima Bujanovca nema kanalizacije, lokalna vlada rekonstruiše glavni trg u Bujanovcu što će koštati skoro pola miliona evra“, dodao je Veličković.¹¹

Tokom proslave albanskog Dana zastave, predsednik Nacionalnog saveta albanske nacionalne manjine, Jonuz Musliu, okačio je albansku zastavu na zgradu NSANM. Ceremoniji su prisustvovali predsednici opština Bujanovac i Preševo, Nagip Arifi i Ragmi Mustafa, kao i lideri lokalnih političkih partija.¹²

Predsednik opštine Medveđa, Slobodan Drašković (52), iznenada je preminuo od srčanog udara 23. novembra 2014. godine. Drašković je bio na funkciji predsednika opštine od 2000. god. a bio je i potpredsednik Koordinacionog tela za Preševo, Bujanovac i Medveđu.¹³

Opštinsko rukovodstvo promenilo se u Vladičinom Hanu, Vlasotincu i Žitorađi i još jednom se pokazalo koliko je krhka politička situacija na lokalnom nivou.

Ekonomski kontekst

Međunarodni monetarni fond (MMF) pohvalio je srpski budžet za 2015. godinu koji je u skladu sa njihovim dogovorima za novi zajam sa Srbijom.¹⁴ Iako nove uštede ne utiču na program direktno, mogle bi da imaju negativne posledice na finansijski kapacitet ministarstava i lokalnih vlada za rad na razvojnim projektima.

Društveni kontekst

Pedeset sedam odsto srpskih državljana podržava članstvo Srbije u Evropskoj uniji a stav prema EU je generalno pozitivniji, kako pokazuju rezultati ispitivanja javnog mnjenja „Stavovi građana Srbije prema EU integracijama“ Osim zabrinutosti za pogoršanje životnog standarda, glavni razlozi koje navode oni koji su protiv članstva su pritisci i uslovljavanje, povećanje siromaštva i gori životni standard kao i gubitak nacionalnog identiteta.¹⁵

¹¹ Novosti (2014.) *Srbi sa Juga zemlje: država da nas zaštiti od samovoljne albanske većine* [Online] Dostupno na: <http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:520619-Srbi-sa-juga-zemlje-Drzava-da-nas-zastiti-od-samovolje-albanske-vecine> (Pristupljeno 28. novembra 3. januara 2015.)

¹² RTS (2014.) *Novi predsednik saveta albanske nacionalne manjine* [Online] Dostupno na: <http://www.rts.rs/page/stories/ci/story/124/%D0%94%D1%80%D1%83%D1%88%D1%82%D0%B2%D0%BE/1764195/%D0%9E%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B5+%D0%94%D0%B0%D0%BD%D0%B0+%D0%B7%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%B5+%D1%83+%D0%91%D1%83%D1%98%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D1%86%D1%83.html> (Pristupljeno 3. januara 2015.)

¹³ RTS (2014.) *Preminuo predsednik opštine Medveđa* [Online] Dostupno na: <http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/Dru%C5%A1tvo/1759319/Preminuo+predsednik+Op%C5%A1tine+Medve%C4%91a.html> (Pristupljeno 3. januara 2015.)

¹⁴ RTS (2014.) *MMF pozdravlja budžet Srbije za 2015* [Online] Dostupno na: <http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/13/Ekonomija/1787192/MMF+pozdravlja+bud%C5%BEet+Srbije+za+2015..html> (Pristupljeno 3. januara 2015.)

¹⁵ Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji (2014.) *Stavovi građana Srbije prema EU integracijama* [Online] Dostupno na: http://europa.rs/sw4i/download/files/box/ id_385/Opinion%20poll.pdf (Pristupljeno 3. januara 2015.)

Pet osoba u Srbiji i deset u Bosni i Hercegovini uhapšeno je u decembru 2014. godine zbog sumnje da su oteli i ubili dvadeset putnika voza blizu Štrpca 1993. godine.¹⁶

Napredak u ostvarivanju ciljeva

Iako je suviše rano da se izveštava o rezultatima i ishodima, program je postavio temelje za postizanje svog cilja da doprinese održivom razvoju jugoistoka i jugozapada Srbije. Znajući da je njegova glavna svrha da stvori dobre uslove za investicije i zapošljavanje, tamo gde je moguće, Evropski PROGRES se fokusirao na ekonomske uticaje tokom izrade kriterijuma za pružanje podrške. Zatim, u komunikaciji sa lokalnim samoupravama (LSU), program ih redovno podstiče na razmišljanje o identifikaciji i razvijanju projekata sa potencijalom za ekonomski razvoj.

Sledi pregled ključnih doprinosa rezultata:

- Očekuje se da će odobrenje 16 projekata za unapređenje lokalnih baza podataka poreskih obveznika da poveća broj poreskih obveznika do 16,5% pa će se time povećati i iznos prikupljenog poreza na lokalnom nivou. U kombinaciji sa podrškom u izradi planova kapitalnih investicija (PKI) i programskog budžetiranja (PB) koji će započeti u prvom kvartalu 2015. godine, Evropski PROGRES će unaprediti upravljanje javnim finansijama na lokalnom nivou i dati direktan doprinos sprovođenju ciljeva fiskalne politike u Srbiji, što podrazumeva strogo poresku disciplinu i bolju efikasnost u realizaciji budžeta.
- Angažovanje programa na ispunjenju zakonskih i tehničkih uslova za početak izgradnje zgrade bujanovačkog odeljenja Ekonomskog fakulteta iz Subotice može biti primer inicijalnog ishoda. Evropski PROGRES je pomogao oko konsultacija između opštine Bujanovac, Koordinacionog tela za Preševo, Medveđu i Bujanovac (KT), Delegacije Evropske unije (DEU) i Visokog komesara OEBS-a za nacionalne manjine po pitanju sadržaja predloga projekta i građevinske dozvole za izgradnju objekta. Ove konsultacije su dovele do sporazuma koji obezbeđuje da predlog i dozvola jasno odražavaju svrhu projekta i uključuju upućivanje na relevantnu pravnu dokumentaciju. Ovaj projekat je prioritet za Vladu Srbije na jugu pošto doprinosi integraciji albanske nacionalne manjine, poboljšava pristup visokom obrazovanju za osobe iz čitavog područja a na srednji i duži rok poboljšava izgled za ekonomski oporavak.
- U oblasti socijalnog uključivanja, kroz 20 odobrenih partnerskih projekata organizacija civilnog društva (OCD) podržavaju se ranjive zajednice, prvenstveno žene, osobe sa invaliditetom, i Romi, uz pretežan fokus na zapošljivost, što je u skladu sa nastojanjima programa. Ako je sudeći po broju i kvalitetu prijava, Evropski PROGRES može da zaključi da na jugu i jugozapadu Srbije postoje OCD koje imaju solidne kapacitete i po pitanju specijalizovanog znanja (npr. socijalno uključivanje) i projektnog menadžmenta. Takođe se čini da generalno postoji komunikacija sa lokalnim samoupravama i to je pozitivno, znajući

¹⁶ Tanjug (2014) *Štrpce Crime Suspects Remanded in 30-day Custody* [Online] Dostupno na: <http://www.tanjug.rs/news/156542/strpce-crime-suspects-remanded-in-30-day-custody.htm> (Pristupljeno 3. januara 2015.)

da CIF planira da proširi saradnju sa javnim i civilnim sektorom. Međutim, nekoliko OCD je navelo da ima poteškoće da uspostavi partnerske projekte sa LSU a kao ključnu prepreku su naveli politiku.

Status poziva za podnošenje projekata Evropskog PROGRESa

Poziv za podnošenje projekata	Pristiglo aplikacija	Broj opština koje su aplicirale	Odobreno projekata	Odobreno sredstava
Partnerski projekti OCD i LSU (CIF)	77	32	20	397.765 evra
Poboljšanje baze podataka o poreskim obveznicima	30	30	16	145.000 evra
Izrada Glavnih projekata	53	28	evaluacija u toku	sledi nakon evaluacije
Podrška klasterima u inovacijama i zajedničkom pristupu tržištu	poziv otvoren do 30. januara 2015.			

Aktivnosti

Rezultat 1

Ojačano lokalno upravljanje i kapaciteti za planiranje i upravljanje obezbeđivanjem novih ili poboljšanjem/eliminacijom postojećih postupaka i procesa u skladu sa načelima dobrog upravljanja

1.1 Podrška opštinama da razvijaju sopstvene kapacitete za planiranje i realizuju kapitalne investicije

Upravni odbor programa (UOP) odobrio je kriterijume za javni poziv za dostavljanje predloga projekta (PDPP) za izradu planova kapitalnih investicija (PKI) i programsko budžetiranje (PB) 24. decembra 2014. god. Program će obezbediti podršku za barem deset lokalnih samouprava (LSU) za razvoj PKI i PB. Pored toga, pomoć za PB biće pružena Raškoj, Novoj Varoši, Vlasotincu, Vladičinom Hanu i Medveđi – pet opština koje su kroz prethodni program dobile pomoć u izradi PKI.

Poziv za dostavljanje predloga projekta za unapređenje evidencije poreskih obveznika izazvao je veliko interesovanje – 30 lokalnih vlada se prijavilo, a više od pola (16) prijava je odobreno za finansiranje na decembarskom sastanku UOP.¹⁷ Poziv je trajao od 3. novembra do 12. decembra nakon što je UOP u oktobru prihvatio predloženi opis poslova i zadataka. Odobrene aktivnosti uključuju širenje baze podataka poreskih obveznika, završetak popisa imovine i mere koje doprinose transparentnosti poreskog procesa. Radi podrške pripremi prijava, program je organizovao četiri sastanka, na kojem je prisustvovalo 89 predstavnika iz 33 opštine, od kojih je 93% ova dešavanja ocenilo pozitivnom ocenom.¹⁸ Izdavanje ugovora o dodeli bespovratnih sredstava je planirano za drugu polovinu januara/početak februara 2015. godine.

1.2 Pomoć opštinama u stvaranju urbanističkih uslova za razvoj infrastrukture

Procena planske dokumentacije i geografskog informacionog sistema (GIS) sprovedena tokom oktobra i novembra,¹⁹ pokazala je da je lokalnim samoupravama (LSU), sa izuzetkom Bosilegrada i Preševa, neophodna pomoć za izradu planova detaljne regulacije (PDR).²⁰

¹⁷ Spisak odobrenih projekata je dostupan u Aneksu I, Prilog 1.1

¹⁸ Informativni sastanci su organizovani u Prokuplju, Vranju, Leskovcu i Novom Pazaru od 17. do 24. novembra 2014. god. Evaluacija informativnih sastanaka je dostupna u Aneksu I, Prilog 1.3

¹⁹ Izveštaj o proceni potreba može se naći u Aneksu I, Prilog 1.1

²⁰ Bosilegrad izdaje dozvole na osnovu postojećeg plana generalne regulacije (PGR) dok u Preševu više nisu potrebni PDR.

Ta procena je takođe potvrdila da LSU imaju interes i potencijal za unapređenje GIS-a. Deset opština: Aleksinac, Novi Pazar, Vranje, Knjaževac, Medveđa, Kuršumljija, Vladičin Han, Vlasotince, Bujanovac i Leskovac uspostavilo je neki oblik GIS-a. Preševo, Merošina, Brus, Crna Trava i Gadžin Han imaju potrebe ali ograničeni kapacitet za razvoj GIS-a i zbog toga će možda morati da uđu u partnerstvo sa nekim opštinama koje su naprednije u tom polju.

Program je takođe završio kriterijume za javni poziv za izradu PDR uz razmatranje programske dokumentacije i nalaza procene. Kvalifikovaće se oni predlozi koji pružaju uslove za ekonomski razvoj. Kriterijumi će biti predstavljeni Upravnom odboru programa na sastanku u februaru 2015. godine dok se objavljivanje javnog poziva planira odmah nakon što UOP da odobrenje. Javni poziv za izradu opštinskih GIS planira se sredinom 2015. god. Takav raspored ne bi trebalo da preopteretiti lokalne samouprave.

1.3 Tehnička pomoć opštinama da unaprede procedure i procese ugovaranja, upravljanja ugovorima, praćenja i evaluacije infrastrukturnih projekata

Udruženje inženjera konsultanata Srbije (ACES) predalo je ponudu da sprovodi obuke za korišćenje modaliteta ugovora Međunarodne federacije inženjera konsultanata kod realizacije infrastrukturnih projekata (FIDIC).²¹ Centralni odbor UNOPS-a za ugovore i imovinu (HQPCPC), koji je u ovom slučaju relevantno telo UNOPS-a za nabavke, pregledao je ponudu i odobrio odabir ACES-a čime su stvoreni uslovi za otpočinjanje ove aktivnosti početkom 2015. godine.

Od obuke će imati koristi zaposleni u 34 LSU koji su odgovorni za upravljanje infrastrukturnim ugovorima, kao i kadar iz Centralne jedinice za finansiranje i ugovaranja (CFCU) i Kancelarije za evropske integracije Vlade Republike Srbije (SEIO) koja ima ulogu u upravljanju infrastrukturnim projektima. Obuka će trajati 12 meseci i sastojće se iz pet modula: upoznavanje sa FIDIC-om, praktična primena FIDIC-a, upravljanje odštetnim zahtevima i sporovima, odbor za rešavanje sporova i upravljanje i administracija FIDIC ugovora. U toku januara i februara 2015. godine, ACES će sprovesti procenu potreba koja bi trebalo da pruži neophodne podatke za finalizaciju modula obuke.

1.4 Podrška opštinama da ojačaju svoje kapacitete za dobro upravljanje i pokrenu strukturne reforme upravljanja

U okviru programa je okončan prvi niz poseta 34 opštine Evropskog PROGRES-a čiji je cilj bio da predstavi planirane aktivnosti dobrog upravljanja (DU). Nalazi iz uvodnog perioda u vezi sa ograničenim interesovanjem i razumevanjem DU u devet novih opština su potvrđeni, sa izuzetkom Knjaževca koji je izrazio spremnost da učestvuje. Kako bi se pozabavio ovim pitanjem, program će organizovati dodatne sastanke sa opštinskim rukovodstvom i zaposlenima koji rade na lokalnom razvoju kao bi ih uputio u DU i podstakao na učešće.

Imenovani su predstavnici LSU koji će biti odgovorni za sprovođenje aktivnosti dobrog upravljanja u okviru programa. Program je započeo s radom na osnivanju takozvanih Centara za kompetenciju u oblasti DU kroz uvodnu radionicu na Kopaoniku 11. i 12. decembra 2014. god. sa 36 imenovanih predstavnika zaduženih za DU.²²

Finalizirana je evaluacija za sprovođenje Procene upravljanja na lokalnom nivou a ugovor sa odabranom konsultantskom kućom biće zaključen u januaru 2015. godine.

²¹ ACES je jedina sertifikovana/akreditovana organizacija za izvođenje ovog posla u Srbiji.

²² Izveštaj o evaluaciji DU radionice dostupan je u Aneksu I, Prilog 1.4

1.5 Institucionalni razvoj lokalnih mehanizama za rodnu ravnopravnost

Na sastanku održanom 28. oktobra, UOP je odobrio početak projekta za angažovanje agencije UN Women u vezi sa rodnom problematikom, a u decembru je potpisan i sporazum između ta dva UN programa. Projekat podrazumeva pravnu podršku uspostavljanju MRR tamo gde ne postoje i posebno prilagođenu podršku odabranim telima u oblasti roda (npr. uvođenje podataka klasifikovanih prema rodu ili organizacija obrazovnih događaja ili događaja za umrežavanje aktera). Zatim, LSU će biti podržane u izradi akcionih planova za rodnu ravnopravnost i usvajanje Evropske povelje o jednakosti muškaraca i žena na lokalnom nivou. Nakon toga, MRR će moći da konkurišu za finansijska sredstva za svoje prioritetne projekte.

U okviru programa je procenjeno da od 34 LSU samo Merošina, Brus i Bela Palanka nisu uspostavile MRR. Početni sastanci sa predstavnicima lokalnih mehanizama će se održati u januaru i februaru 2015. godine.

1.6 Jačanje kapaciteta i razvoj veština zagovaranja rodne ravnopravnosti zaposlenih u LSU
Sprovođenje ove aktivnosti se planira nakon lokalnih izbora 2016. godine.

1.7 Rodno osetljivo budžetiranje

Predlog projekta za rodne aktivnosti koje su izrađene u saradnji sa UN Women i opisane u Aktivnosti 1.5 takođe uključuju aktivnosti za uvođenje rodno osetljivog budžetiranja u barem pet LSU.

Rezultat 2

Konkurentnost lokalne privrede unapređena poboljšanjem poslovnog ambijenta i upravljačkih/organizacionih kapaciteta MSP/poljoprivrednih zadruga

2.1. Tehnička pomoć LSU da unaprede podsticajni poslovni ambijent

Usvojene izmene i dopune Zakona o planiranju i izgradnji predstavljaju osnovu za razvoj ove aktivnosti od strane Evropskog PROGRES-a. Program će imati priliku da doprinese sprovođenju novih zakonskih odredaba, iako neke aktivnosti koje proizilaze iz Zakona, kao što je izrada softvera za podršku jedinstvenim procedurama za izdavanje dozvola za koju je određen rok početkom 2016. godine, mogu odložiti aktivnosti. Sa Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture biće uspostavljene jače veze u januaru 2015. god. kako bi se njihovi komentari i sugestije uzeli u obzir tokom izrade ove aktivnosti.

Evropski PROGRES će takođe morati da odredi uticaj novog Zakona na jedinstvene šaltere (JŠ) koji su uspostavljeni kroz prethodni program u Vranju, Leskovacu, Novom Pazaru i Ivanjici. Možda bi trebalo razmotriti i dodatnu podršku ovim JŠ kako bi postali u potpunosti operativni i kompatibilni sa novim rešenjima.

Osnovna studija konkurentnosti koja je izrađena za vreme EU PROGRES-a prevedena je na srpski jezik pa će biti dostupna LSU i drugim nacionalnim akterima. Zatim, internet portal o Konkurentnosti koji omogućava LSU da prate i ažuriraju svoje podatke o konkurentnosti je u potpunosti funkcionalan. Program će predstaviti portal lokalnim samoupravama u februaru 2015. god. i pružiće im tehničku pomoć tokom prvih šest meseci u godini radi ažuriranja informacija o konkurentnosti.

2.2. Podrška pripremi tehničke dokumentacije i tenderskih paketa za dva odabrana međuopštinska i najmanje 35 lokalnih projekata ekonomske i društvene infrastrukture.

Nakon što je Upravni odbor programa u oktobru 2014. god. dao odobrenje, objavljen je javni poziv za izradu glavnih projekata za ekonomsku i društvenu infrastrukturu od 3. novembra do 16.

decembra, i 28 LSU je predalo 51 prijavu.²³ LSU su tražile 724.131 evra od Evropskog PROGRES-a i izrazile su spremnost da obezbede sufinansiranje u iznosu od 13,6%.²⁴ Pre toga je Evropski PROGRES organizovao tri informativna sastanka²⁵ koja su privukla 89 učesnika iz 33 opštine. Devedeset odsto prisutnih je pozitivno ocenilo radionicu i pružene informacije.²⁶

Prvobitne procene su pokazale da se 86% prijava odnosi na razvoj glavnih projekata za komunalnu infrastrukturu (npr. vodovodne i kanalizacione mreže) i društvene infrastrukture (rekonstrukciju javnih objekata kako bi se poboljšala energetska efikasnost, radovi na sportskim i obrazovnim objektima).

Evaluacija je u toku i preporuke UOP će se predstaviti na narednom sastanku koji je planiran za februar 2015. godine.

Na osnovu preporuka Delegacije Evropske unije i Kancelarije za evropske integracije Vlade Republike Srbije, a nakon odobrenja sa septembarskog sastanka UOP, program je izdao ugovor o dodeli bespovratnih sredstava za podršku operativnom radu Zajedničkog tehničkog sekretarijata Instrumenta za pretpristupnu pomoć prekograničnom programu Srbija-Crna Gora. Ovaj ugovor uključuje podršku LSU za identifikaciju i razvoj predloga projekata i stoga će poboljšati mogućnosti opština jugozapadne Srbije da pristupe sredstvima IPA fondova.

2.3 Finansijska i tehnička podrška sprovođenju najmanje dva projekta koja doprinose društveno-ekonomskom razvoju (od kojih će bar po jedan sprovesti Program i CFCEU)

Došlo je do napretka projekta izgradnje odeljenja fakulteta u Bujanovcu. Evropski PROGRES je omogućio konsultacije između zainteresovanih strana o sadržaju građevinske dozvole kako bi se osiguralo da ona jasno odražava svrhu projekta i da upućuje na relevantnu pravnu dokumentaciju.²⁷ Sporazum je postignut krajem novembra a građevinska dozvola je izdata 1. decembra 2014. godine.

Ovo je stvorilo uslove da Evropski PROGRES može da kontaktira odabranu kompaniju za izvođenje građevinskih radova početkom decembra. Dogovoreni su detalji ugovora i potpisivanje je zakazano za prvu nedelju januara 2015. god. Program je takođe završio aranžmane sufinansiranja: Koordinaciono telo za Preševo, Bujanovac i Medveđu (KT) i opština Bujanovac će obezbediti 176.000 evra (22 miliona dinara, uključujući porez na dodatu vrednost).

Početak radova se planira za januar 2015. god. a zgrada bi trebalo da bude završena do oktobra 2015. god. mada ovi rokovi zavise od vremenskih uslova, kao što kašnjenje u obezbeđivanju zakonskih i tehničkih uslova za početak izgradnje nije spadalo u odgovornost Evropskog PROGRES-a pa je samim tim bilo izvan njegove kontrole. Biće izgrađeno šest modernih sala kapaciteta 60-80 studenata, amfiteatar, prostorije studentskog parlamenta i administrativni blok, ukupne površine 2.300 m².

2.4 Tehnička pomoć sprovođenju sporazuma o bespovratnoj pomoći za lokalne infrastrukturne projekte

²³ Svaka LSU ima pravo da podnese do tri prijave.

²⁴ Konačan iznos finansijskog doprinosa Evropskom PROGRES-u zavisice od evaluacije i verovatno će biti niži, imajući u vidu da neće baš sve prijave ispuniti uslove date u javnom pozivu.

²⁵ U Prokuplju 24. novembra, u Vladičinom Hanu i Novom Pazaru 25. novembra.

²⁶ Evaluacija informativnih sastanaka data je u Aneksu II, Prilog 2.1.

²⁷ Odluka Vlade u kojoj je eksproprijacija zemljišta planiranog za izgradnju proglašena za javni interes, Memorandum o saradnji i Ugovor o davanju u zakup nepokretnosti koji su potpisali opština Bujanovac i Ekonomski fakultet u Subotici.

Obavešteni smo da Centralna jedinica za finansiranje i ugovaranje ministarstva finansija neće objaviti javni poziv za finansiranje projekata lokalne infrastrukture pre kraja januara 2015. godine što je bar tri meseca kasnije u odnosu na prvobitan plan. Zbog toga su korisnici ugovora o dodeli bespovratnih sredstava pod značajnim pritiskom da na vreme završe ovu aktivnost u toku trajanja programa (na kraju će neki projekti biti implementirani tokom građevinske sezone 2017. i već sada postoji veliki rizik da neće biti blagovremeno završeni). Takođe, ovo kašnjenje će uticati na osnovnu premisu Evropskog PROGRESa da poveže komponentu dobrog upravljanja sa ovom aktivnošću, tako da kašnjenje u objavljivanju i dodeli ugovora o bespovratnim sredstvima će imati široke posledice kao što je opisano u nastavku.

U skladu sa svojom obavezom da obezbedi tehničku pomoć za izvršenje ovih bespovratnih sredstava, Evropski PROGRES je izradio Opis poslova i zadataka (OPZ) i Smernice za tri kandidata koja će raditi na evaluaciji prijave za infrastrukturne projekte. Oba dokumenta su poslata SEIO na reviziju. Konkurs za ove pozicije će se objaviti nakon objave PDPP.

2.5 Podrška opštinama u izradi lokalnih politika i/ili administrativnih propisa

Ova aktivnost će biti realizovana paralelno sa projektima lokalne infrastrukture koji će dobiti pomoć kroz CFCU program bespovratnih sredstava. S obzirom da je došlo do odlaganja javnog poziva CFCU, kako je opisano u Aktivnosti 2.4, dovodi se u pitanje blagovremeni završetak ove aktivnosti pošto aktivnost programa na povezivanju DU i infrastrukture traje duže od izgradnje. Bilo kakva dalja kašnjenja kod Aktivnosti 2.4, kao što je i opisano u delu Rizici i pretpostavke, učiniće nemogućim realizaciju ove aktivnosti u okviru sadašnjih rokova.²⁸

2.6 Razvoj politika i/ili administrativnih propisa vezanih za vertikalnu koordinaciju između Vlade i lokalnih samouprava u saradnji sa resornim ministarstvima i zainteresovanim stranama

Ova aktivnost će se raditi u prvom kvartalu 2015. godine u konsultaciji sa švajcarskom podrškom za dobro upravljanje. U okviru priprema, program će nastaviti da se konsultuje sa relevantnim nacionalnim institucijama, prvenstveno sa Stalnom konferencijom gradova i opština (SKGO) i republičkim sekretarijatom za javne politike.

2.7 Podrška formiranju najmanje dva JPP za eksploataciju zemljišta ili objekata u vlasništvu LSU

Pripremljen je nacrt kriterijuma za PDPP za javno-privatno partnerstvo (JPP) koji će biti predstavljen na sastanku UOP u februaru 2015. godine. Preliminarna selekcija predloga JPP može se zasnivati na sažetku predloga projekta dok će konačni odabir dva projekta za podršku prevashodno da uzima u obzir investicioni potencijal. LSU će dobijati tehničku pomoć tokom čitavog procesa a program će organizovati investicionu konferenciju da privuče privatne partnere. Stručnjaci iz oblasti finansija i prava sa ugovorima na određeno vreme biće angažovani u januaru 2015. godine kako bi pomogli oko inicijalnih aktivnosti za izgradnju kapaciteta lokalnih samouprava.

2.8 Podrška formiranju novih klastera MSP i postojećim klasterima MSP da razviju zajednički nastup na tržištu i prodor na strana tržišta uvođenjem međunarodnih standarda upravljanja kvalitetom

Nakon saglasnosti UOP u oktobru 2014. godine, Evropski PROGRES je objavio javni poziv za dostavljanje predloga projekta za Podršku klasterima u uvođenju inovativnih praksi i zajedničkog pristupa tržištu pri čemu je rok za prijavu sažetka predloga projekta 30. januar 2015. god. U okviru programa su organizovani informativni sastanci od 14. do 16. decembra za predstavnike

²⁸ Ovo pitanje će biti upućeno na sastanku Upravnog odbora Programa.

osam klastera iz područja odgovornosti (PO) programa.²⁹ Angažovan je poslovni konsultant na određeno vreme kako bi pomogao klasterima da izrade potpune predloge projekta.

2.9 Podrška poljoprivrednim proizvođačima da prođu na zajednička tržišta formiranjem zadruga, uvođenjem novih proizvodnih tehnologija i međunarodnih standarda o bezbednosti hrane

Analitičar u oblasti agrobiznisa angažovan je na određeno vreme da uradi mapiranje i procenu kapaciteta grupa poljoprivrednih proizvođača. Uvodni izveštaj³⁰ sa glavnim crtama metodologije za procenu izrađen je u decembru 2014. god. dok bi ovaj posao trebalo da se završi u martu 2015. godine. Procena će dati informacije za razvoj kriterijuma za pružanje podrške grupama poljoprivrednih proizvođača. Evropski PROGRES je i dalje u kontaktu sa Ministarstvom poljoprivrede i zaštite životne sredine koje je dalo korisne smernice za razvoj ove aktivnosti.

2.10 Podrška ženskom preduzetništvu

Ova aktivnost će započeti u februaru 2015. god. kada će se organizovati sastanci sa potencijalnim podnosiocima prijave za start-up sredstva kako bi se objavile informacije. Do tada će program da izradi kriterijume i modele za dodelu bespovratnih sredstava za žensko preduzetništvo.³¹

Ova aktivnost će se sprovesti u koordinaciji sa Nacionalnom agencijom za regionalni razvoj (NARR), UN Women, Timom za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva (SIPRU) Vlade Srbije i ostalim relevantnim akterima.

Rezultat 3

Poboljšan pristup zapošljavanju koje obezbeđuje jednake mogućnosti ženama i muškarcima i socijalnu inkluziju najranjivijih i marginalizovanih grupa putem izrade i sprovođenja lokalnih politika, što za posledicu ima smanjenje migracija sa juga, jugoistoka i jugozapada Srbije

3.1 Sprovođenje istraživanja zadovoljstva građana tokom poslednje godine sprovođenja programa

Istraživanja zadovoljstva građana biće sprovedena tokom poslednje godine sprovođenja programa, a kao polazna osnova koristiće se prethodna istraživanja obavljena kroz program koji je prethodio Evropskom PROGRES-u – EU PROGRES – tokom 2010. i 2013. god.

3.2 Savetodavne službe za građane omogućavaju građanima da ostvaruju svoja prava i socijalne prinadležnosti

Ova aktivnost će biti razvijena početkom jeseni 2015. god.

3.3 Razvoj i sprovođenje programa stručne obuke u skladu sa utvrđenim lokalnim ekonomskim potrebama

Program se u toku razvoja ove aktivnosti konsultovao sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Zavodom za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja i Nacionalnom službom za zapošljavanje. Konsultacije su pokazale da iako postoji pet državnih regionalnih centara za obuku koji nude 40 akreditovanih programa stručnih obuka i akreditaciju, kvalitet obuka nije uvek zadovoljavajuć u smislu zadovoljavanja potreba tržišta. Pored toga, bilo je slučajeva gde se pokazalo da su OCD i privatne kompanije delotvorniji pružaoci obuka. U svetlu gore navedenog, kao i nakon sprovođenja dodatnih konsultacija, a uzimajući u obzir potražnju na tržištu, Evropski PROGRES će tokom prvog kvartala 2015. definisati svoj pristup sprovođenju i tražiće odobrenje od UOP za pilot projekat.

3.4 Podrška pripremi i sprovođenju lokalnih strategija/akcionih planova zapošljavanja i socijalne inkluzije

Program je razgovarao sa SIPRU timom, Vladinim telom odgovornim za modalitete socijalnog uključivanja, o njihovom učešću u sprovođenju ove aktivnosti: pružanju obuka u okviru Programa

²⁹ Informativni sastanci su organizovani u Nišu, Vranju i Novom Pazaru 17, 18 i 19. decembra 2014. Izveštaj o evaluaciji sastanaka se nalazi u Aneksu II, Prilog 1.2.

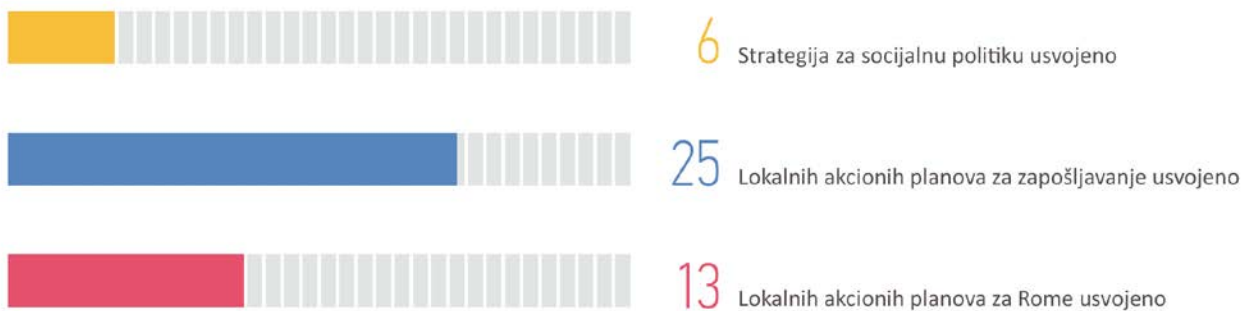
³⁰ Uvodni izveštaj je dostupan kod Evropskog PROGRESa.

³¹ UOP će razmatrati kriterijume na sastanku u februaru 2015.

reformi politike zapošljavanja i socijalne politike (ESRP); stručnoj podršci LSU pri razmatranju aspekta socijalnog uključivanja u programskom budžetiranju, u koordinaciji sa programskom aktivnošću koja se odnosi na to pitanje; davanju smernica pri izradi parnjačkih pregleda politika socijalnog uključivanja; i podršci za izradu drugog poziva u okviru Fonda za učešće građana. Program i SIPRU će nastaviti planiranje tokom druge polovine januara.

Evropski progres je sproveo anketu o postojanju strategija i/ili akcionih planova za socijalno uključivanje, zapošljavanje na lokalnom nivou, kao i integraciju i zapošljavanje Roma. Anketa je pokazala da samo šest LSU ima strategije socijalne zaštite, 17 ima lokalne akcione planove (LAP) za zapošljavanje, a 13 ima LAP-ove za unapređivanje položaja Roma.

Pregled politika i planova u oblasti socijalne inkluzije

3.5 Promovisanje aktivne inkluzije i bolje integracije socijalnih i usluga vezanih za zapošljavanje u nedovoljno razvijenim LSU

Treba izraditi OPZ za konsultanta/konsultante za razvoj i sprovođenje ove aktivnosti. OPZ će biti predstavljen na sastanku UOP u aprilu.

3.6 Poboljšani tehnički kapaciteti lokalnih zdravstvenih centara za zaštitu zdravlja žena

Ova aktivnost će početi tokom 2. kvartala 2015. uz kratku procenu potreba medicinske opreme za zaštitu zdravlja žena u lokalnim domovima zdravlja.

3.7 Poboljšanje uslova rada i upravljanja lokalnim ustanovama kulture u multietničkim LSU

Koordinaciono telo Vlade Republike Srbije za opštine Preševo, Bujanovac i Medveđa će izraditi smernice za ovu aktivnost, a njen početak se planira tokom trećeg kvartala 2015. god.

3.8 Dva kruga poziva za dostavljanje predloga projekata koji su rezultat partnerstva organizacija građanskog društva i lokalnih institucija vlasti koji će biti finansirani posredstvom Fonda za učešće građana (CIF)

Prvi poziv za predloge projekata u okviru Fonda za učešće građana objavljen je 25. septembra, a nakon produžetka od dve nedelje zatvoren je 14. novembra. Poziv je produžen nakon što je nekoliko OCD zatražilo pojašnjenje oko toga da li mogu da uspostave partnerstvo sa opštinama u okviru Evropskog PROGRES-a u kojima možda nemaju registrovano sedište. Obzirom da je odgovor bio potvrđan, bilo je potrebno da se obezbedi dovoljno vremena za one potencijalne kandidate koji bi ispunili razjašnjene kriterijume.

Program je nastojao da podrži projekte koji doprinose socijalnom uključivanju i zapošljivost ugroženih i marginalizovanih grupa, međuetničkoj saradnji odnosno rešavanju problema koji se

odnose na migracije. Poziv je predstavljen na radionici održanoj u Nišu 09. oktobra uz učešće 33 predstavnika/-ca OCD i LSU iz devet novih opština³².

Ukupno je primljeno 77 aplikacija iz 32 opštine³³. Nakon što je Evropski PROGRES sproveo evaluaciju, UOP je 24. decembra podržao preporuke za finansiranje 20 projekata, koji prvenstveno doprinose socijalnom uključivanju i zapošljivosti ugroženog stanovništva. Ukupna vrednost predloženih projekata je 467.804,40 evra, dok će Evropski PROGRES učestvovati sa 397.765,25 evra (85%). Osamnaest prijava se nalazi na rezervnoj listi, a UOP će ih razmotriti ukoliko sredstva za ovu namenu budu dostupna (npr. ukoliko se neki od odorenih projekata otkaže), a poštujući rang listu koje je uspostavljena. Dvadeset sedam predloga nije preporučeno, dok dvanaest aplikacija nije ispunilo osnovne kriterijume i time je diskvalifikovano.³⁴

Evropski PROGRES će dodeljivati bespovratna sredstva tokom januara i februara 2015. god.

3.9 Podrška mladima u albanskoj zajednici da ovladaju srpskim jezikom

Program je imao nekoliko sastanaka sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i Kooordinacionim telom u pogledu sprovođenja Studije izvodljivosti za unapređenje učenja srpskog kao nematernjeg jezika među albanskim osnovcima. Evropski PROGRES je zatražio podršku od Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja pre nego što se obaveže da preduzme neke određene mere odnosno da bi se osigurala relevantnost i omogućila održivost.

Sastanci su bili produktivni jer je Ministarstvo u principu naznačilo da će preuzeti „vlasništvo“ i formirati radnu grupu koja će voditi sprovođenje studije. Radna grupa je formirana sredinom decembra a u njoj se nalaze predstavnici Ministarstva, regionalne Školske uprave za Jablanički i Pčinjski okrug, Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, Koordinacionog tela i osnovnih škola iz Preševa, Bujanovca i Medveđe. Visoki komesar za nacionalne manjine OEBS-a, Misija OEBS-a u Srbiji, Ambasada Velike Britanije i Evropski PROGRES učestvuju u radu radne grupe kao posmatrači.

Formiranje radne grupe predstavlja ispunjavanje ključne preporuke studije izvodljivosti i stvara uslove da Evropski PROGRES zapčne operativne konsultacije sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja tokom druge polovine januara 2015. god.

3.10 Osmišljavanje i sprovođenje ciljanih mera radi smanjenja migracija sa juga, jugoistoka i jugozapada Srbije

U okviru razvoja aktivnosti, Evropski PROGRES je sproveo istraživanje i ustanovio da 15 opština ima Lokalne savete za migracije, dva su u formiranju, a 15 ih nema³⁵. Na sledećoj instanci program će ramatrati nacrt aktivnosti sa Komesarijatom za izbeglice i migracije.

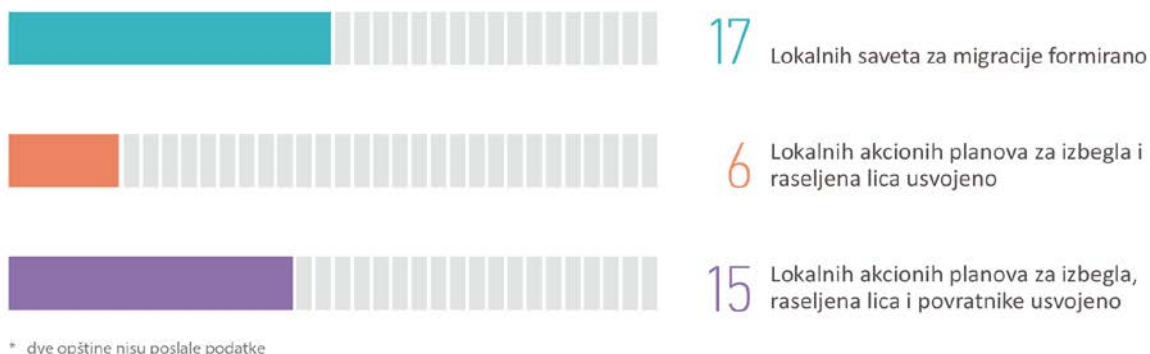
³² Obzirom da su OCD i LSU iz 25 opština koje su bile uključene u prethodni program, EU PROGRES, prisustvovala nekoliko puta na prezentacijama CIF-a, procenjeno je da nije potreban još jedan sličan događaj.

³³ Ni jedna aplikacija nije stigla iz Sjenice i Preševa.

³⁴ Evaluacioni obrazac Fonda za učešće građana je dostupan u Aneksu III, Prilog 1.3.

³⁵ Leskovac i Medveđa nisu obezbedili tražene podatke.

Pregled lokalnih saveta i planova za migracije

Rezultat 4

Efekti evropskih integracija Srbije predočeni opštoj javnosti

4.1 Predočavanje akcija, rezultata i efekata aktivnosti Programa vezanih za ukupne napore Srbije da se pridruži Evropskoj uniji

Ključni rezultat predstavlja **Strategija komunikacija** koja pruža okvir za aktivnosti koje podižu svest ciljne publike o aktivnostima, rezultatima i uticaju programa, a istovremeno približavaju proces evropskih integracija. Dokument prati relevantne smernice Vlade Srbije, Delegacije Evropske unije i Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC), postavlja ciljeve komunikacije, prepoznaje ciljne grupe, poruke i sredstva komunikacije, a istovremeno analizira rizike i pruža uvid u resurse potrebne za njeno sprovođenje.

Organizovane su **dve ambasadorske posete**. Ambasador DEU je posetio Bujanovac 2. i 3. decembra 2014. i sastao se sa lokalnim liderima, podržao njihov angažman u programu i promovisao nekoliko projekata finansiranih od strane EU, uključujući i obilazak lokacije za izgradnju objekta visokoškolskog obrazovanja za Ekonomski fakultet u Subotici, Odeljenje u Bujanovcu, koji će biti izgrađen kroz Evropski PROGRES. Poseta je proizvela preko 30 izveštaja u nacionalnim, regionalnim i lokalnim medijima. Program je takođe podržao posetu ambasadora Švajcarske Tutinu 11. i 12. decembra, čija je svrha bila, između ostalog, promocija tekućih aktivnosti programa.

Uvodna radionica je organizovana u Aranđelovcu 14. i 15. oktobra u prisustvu više od 90 učesnika/-ca, uključujući 15 gradonačelnika/predsednika opština i predstavnika iz 33 LSU, nacionalnih institucija, Delegacije Evropske unije i Švajcarske agencije za razvoj i saradnju i mnogih drugih. Ovaj događaj je potvrdio relevantnost i izvodljivost programa ali je takođe bio i prilika ključnim državnim akterima, kao što je SEIO, i donatorima da apeluju na korisnike, posebno LSU, da odvoje politiku od razvoja, povećaju spremnost projekata, razumeju značaj dobrog upravljanja i obrate veću pažnju na prepoznavanje aktivnosti koje imaju ekonomski potencijal³⁶.

Prvi javni sastanak Upravnog odbora programa uspešno je organizovan u Aleksincu 28. oktobra 2014. Događaj je privukao preko 60 učesnika, uključujući i predstavnike 27 opština i 13 gradonačelnika/predsednika opština³⁷. Takođe, Evropski PROGRES učestvuje u organizaciji

³⁶ Izveštaj sa uvodne radionice dostupan je na internet prezentaciji Evropskog PROGRES-a, na sledećoj adresi:

http://www.europeanprogres.org/dokumenti/37_121526_eup-inceptionworkshop-report-aproved-24102014.pdf

³⁷ Zapisnik sa Upravnog odbora programa dostupan je na internet prezentaciji Evropskog PROGRES-a, na srpskom i engleskom jeziku.

Odbora zainteresovanih strana za projekat odeljenja fakulteta u Bujanovcu koji je zakazan za 3. februar.

Likovni konkurs za kalendar Evropskog PROGRES-a za 2015. je uspešno okončan. Ovogodišnja tema konkursa bila je „Upoznaj Evropu“, a inspirisala je srednjoškolce iz 28 škola na području programa koji su predali 110 radova. Prvoplasirani rad je objavljen na naslovnoj strani kalendara a autor je dobio laptop, drugo i trećeplasirani su dobili tablete, a još devet najboljih radova je dobilo digitalne kamere. Nagrađeni radovi predstavljaju zanimljivosti Evrope, važne datume i istorijske činjenice, značajne ličnosti i artefakte. Ceremonija dodele nagrada organizovana je u Blacu 23. decembra, odštampano je 1.400 kalendara i podeljeno partnerima programa.

Objavljeno je **deset saopštenja za štampu** i proizvelo 180 afirmativnih medijskih izveštaja, što je povećanje za 40 izveštaja odnosno 28% u poređenju sa rezultatima prethodnog programa tokom prvog kvartala izveštavanja. Mediji su pokazali veliku zainteresovanost za ambasadorske posete, što je još jednom potvrdilo da je prisustvo državnih zvaničnika i donatora važno za vidljivost njihove finansijske pomoći. Mediji su takođe izveštavali o pozivima za dostavljanje predloga projekata u okviru Evropskog PROGRES-a, doprinoseći razumevanju i transparentnosti aktivnosti. Finansijska podrška Evropske unije i Vlade Švajcarske programu tačno je prenesena u izveštajima. Nacionalna medijska pokrivenost obuhvata Tanjug i FoNet novinske agencije, Radio Televiziju Srbije, dnevne novine Večernje novosti i Danas. Svi veći regionalni mediji, među kojima su JugMedia, Jugpress, RTV Vranje, Topličke vesti i OK Radio, redovno prate dešavanja na programu³⁸.

Internet prezentacija Evropskog PROGRES-a postavljena je 8. decembra 2014.³⁹ i privukla 935 jedinstvenih posetilaca tokom prvih nedelja. Od početka programa, internet prezentacija prethodne intervencije korišćena je za objavu vesti o Evropskom PROGRES-u a privukla je 7.550 jedinstvenih posetilaca i 19.246 poseta. Iako će se onlajn komunikacija nadalje obavljati kroz novu internet prezentaciju, posetioци će takođe moći da pristupe portalu prethodnog programa kroz link na početnoj stranici. Novi portal ima moderan dizajn, prati najnovije trendove, uloženi su naponi da se obezbedi jednostavnost, a najvažniji podaci i materijali su postavljeni na srpskom i engleskom jeziku. Inicijalne povratne informacije spolja o prezentaciji su pozitivne, a tokom narednog kvartala obavlaće se fino podešavanje i rešavanje eventualnih nedostataka.

Novogodišnje čestitke su poslate na 280 adresa partnera u Vladi, LSU, OCD i drugih razvojnih partnera. Elektronska verzija čestitke je poslata na preko 1.500 *email* adresa. Program je takođe proizveo 300 beležnica, 300 fascikli, 1.000 olovaka i tablu za gradilište objekta visokoškolskog obrazovanja za Ekonomski fakultet u Subotici, Odeljenje u Bujanovcu.

³⁸ Dokument u kom se navode detalji o medijskoj pokrivenosti nalazi se u Aneksu IV, Prilog 4.1.

³⁹ Dostupna na www.evropskiprogres.org.

Sažetak aktivnosti u oblasti komunikacija

2 Posete na visokom nivou organizovane

6 Saopštenja za javnost i 11 priča objavljeno

2 Značajna događaja organizovana

7 Brifing dokumenata pripremljeno

✓ Pokrenut sajt Evropskog PROGRESa

✓ Uspešno organizovan Konkurs za kalendar

4.2 Sprovođenje kampanja zagovaranja / jačanja javne svesti u partnerstvu sa građanskim društvom uz posvećivanje pažnje evropskim vrednostima

Evropski PROGRES se sastao sa SEIO, DEU i SDC, radi identifikacije teme prve kampanje programa. Prateći okvir koji je obezbeđen kroz Opis akcije i ciljeve Strategije komunikacija, **dogovoreno je da se prvenstveno promovišu ekonomski aspekti/koristi procesa evropskih integracija**. Program je razvio koncept kampanje koja treba da započne u aprilu 2015. i traje godinu dana. Koncept je odobren na UOP u decembru.⁴⁰

Upravljanje i koordinacija

Faza implementacije Evropskog PROGRES-a počela je 17. septembra⁴¹, nakon četvoromesečnog uvodnog perioda. Stavljene su u funkciju strukture za upravljanje programom koje su uspostavljene tokom uvodnog perioda: Upravni odbor je postao operativan, brojne aktivnosti su napredovale, koristi se okvir za upravljanje resursima, izveštavanje je organizovano u skladu sa ugovornim aranžmanima.

Uvodna radionica je održana u Aranđelovcu 14. i 15. oktobra 2014.⁴² sa ciljem da se ponovo proceni izvodljivost i relevantnost programa. Događaj je potvrdio da je Evropski PROGRES u skladu sa reformama koje Srbija sprovodi na putu ka Evropskoj uniji, kao i da je relevantan za razvojne potrebe na jugoistoku i jugozapadu Srbije. Iako nije bilo predloga većih izmena matrice logičkog okvira, nekoliko objektivno merljivih indikatora je izmenjeno da bi bili konkretniji i relevantniji⁴³.

Upravni odbor programa

Održana su tri sastanka Upravnog odbora programa (UOP): uvodni sastanak je organizovan u Beogradu, 24. septembra i omogućio je članovima UOP da se upoznaju sa ključnim činjenicama o Evropskom PROGRESu, dogovore način na koji će odbor da radi i odobre kriterijume za pruženje

⁴⁰ Dostupno u Aneksu IV, Prilog 4.2.

⁴¹ U dogovoru sa SEIO i oba donatora, uvodni period je produžen do 16. septembra da bi se uskladilo vreme izveštavanja sa oba ugovora – i sa EU i sa SDC-om.

⁴² Uvodna radionica je održana nakon uvodnog perioda prvenstveno zbog angažmana Vlade na uklanjanju štete izazvane poplavama u Srbiji sredinom maja 2014.

⁴³ Izveštaj sa Uvodne radionice sa aneksima dostupan je na:

http://www.europeanprogres.org/dokumenti/37_121526_eup-inceptionworkshop-report-approved-24102014.pdf

podrške u okviru Fonda za učešće građana i za ažuriranje baza podataka poreskih obveznika, kao i pruženje pomoći Prekograničnom programu Srbija-Crna Gora 2007-13.

Drugi, javni sastanak je organizovan u Aleksincu 28. oktobra 2014, na kojem je odobren projekat koji uključuje *UN Women* i aktivnosti vezane za rodnu ravnopravnost, kriterijumi za pružanje podrške klasterima i za izradu tehničkih projekata. Odbor je takođe odobrio Izveštaj sa Uvodne radionice, uključujući i Matricu logičkog okvira programa sa predloženim izmenama.

Treći, vanredni sastanak UOP održan je u Beogradu 24. decembra. Ovaj sastanak je omogućio Evropskom PROGRES-u da počne dodelu prve grupe grantova, kao i da radi na pripremi poziva za predloge projekata koji će biti objavljeni tokom prvog kvartala 2015. Odbor je odobrio finansiranje projekata za unapređenje baza podataka lokalnih poreskih obveznika, partnerskih projekata LSU i OCD, kriterijume za podršku planovima kapitalnih investicija i programskom budžetiranju, kao i koncept za prvu kampanju Evropskog PROGRES-a.

Sledeći sastanak UOP planira se u februaru 2015.

Finansije⁴⁴

Ovo su ključni finansijski pokazatelji za period izveštavanja:

- ukupni rashodi zaključno sa 31. decembrom iznose 847.451,55 evra odnosno 4,85% budžeta;
- predviđeni iznos izvršenja budžeta za period 1. januar – 31. mart 2015. je 663.182,83 evra.

Nabavke

Učinjen je napredak u odnosu na nekoliko ključnih aktivnosti u oblasti nabavki:

- Evaluacija sprovedene procene upravljanja na lokalnom nivou u 34 LSU je završena. Izabranom konsultantskoj firmi će biti izdat ugovor u januaru 2015.
- Nakon izdavanja građevinske dozvole za objekat visokoškolskog obrazovanja za Ekonomski fakultet u Subotici, Odeljenje u Bujanovcu, zakazano je potpisivanje ugovora za izgradnju objekta početkom januara 2015.
- Centralni odbor UNOPS-a za ugovore i imovinu (eng. *Headquarters Contracts and Property Committee, HCPC*) koji predstavlja nadležno telo za nabavke, razmotrilo je i odobrilo preporuku da se angažuje Udruženje inženjera konsultanata Srbije (ACES) za sprovođenje obuka iz upravljanja ugovorima za infrastrukturne projekte.

Ostale aktivnosti u oblasti nabavki odnosile su se na organizaciju događaja u okviru Evropskog PROGRES-a (npr. sastanaka upravnog odbora, informativnih sesija i ceremonije dodele nagrada na likovnom konkursu za kalendar), ambadorskih poseta i proizvodnju promotivnog materijala.

⁴⁴ Konačni finansijski podaci će biti dati u overenom finansijskom izveštaju ali informacije u ovom izveštaju pružaju uvid u trendove potrošnje.

Ljudski resursi

Evropski PROGRES je angažovao tri eksperta u oblasti upravljanja projektima koji podržavaju LSU pri izradi aplikacija, prostornog planera koji će pružiti specijalizovane veštine za razvoj i sprovođenje aktivnosti koje se odnose na urbanističke planove i GIS, kao i službenika za komunikacije. Pored toga, program je angažovao tri konsultanta – spoljna saradnika: za oblasti konkurentnosti, agrobiznisa i finansijsko praćenje i reviziju.

Evropski PROGRES nastavlja da koristi prednosti implementacione agencije programa, UNOPS-a, kroz sledeće obezbeđene i finansirane prilike za učenje i razvoj:

- dvanaest članova tima je dobilo sertifikat PRINCE2 praktičara⁴⁵;
- menadžer Sektora za konkurentnost i menadžer Operacija završili su osnovni kurs o projektnom menadžmentu UNOPS-a koji uvodi ključnu metodologiju i alate za upravljanje projektima u UNOPS-u;
- menadžer Sektora infrastrukture završio je napredni kurs upravljanja projektima u UNOPS-u koji pruža temeljni uvid u UNOPS metodologiju upravljanja projektima;
- jedan član tima je upisao stručni napredni program o upravljanju projektima na Stenfordu;
- dva člana tima su upisala kurs za lidere koji se realizuje u saranji sa Centrom za izdavaštvo Ekonomskog fakulteta Harvard.

Zaposleni su takođe pohađali kurseve o ljudskim pravima, nabavkama, tehničkim projektima, markeru održivosti, akvizicijama i bezbednosti.

Izveštavanje i praćenje

Sa ciljem da se usklade kvartalni periodi izveštavanja sa godišnjim kalendarom, ovaj kvartalni izveštaj pokriva period od 17. septembra do 31. decembra 2014. Svi zaposleni u Evropskom PROGRES-u podnose nedeljne i mesečne izveštaje. Program je takođe počeo da pravi opšte mesečne izveštaje, a iako ne postoji ugovorna obaveza, isti mogu da se šalju SEIO i donatorima na zahtev.

Evaluacija

Program redovno prati inpute. Inicijalne alatke, procedure i izveštaji za praćenje rezultata, ishoda i uticaja biće uspostavljene tokom prvog kvartala 2015.

Kancelarije

Uloženi su naponi da se ostvari energetska efikasnost i učinkovitost troškova programskih kancelarija. Električno grejanje u vranjskoj kancelariji zamenjeno je grejanjem na pelet. To je dovelo do mesečnih ušteda od približno 350 evra, što je tri puta manji iznos nego ranije.

⁴⁵ PRINCE2 (*Projects IN Controlled Environment*) je struktuisana metodologija u oblasti upravljanja projektima. Nivo praktičara ocenjuje znanje o primeni PRINCE2 metodologiji a osnovni nivo potvrđuje razumevanje metodologije.

Bezbednost

Nije zabeleženo ni jedno pitanje vezano za bezbednost odnosno pretnje zaposlenima Evropskog PROGRES-a. U skladu sa bezbednosnim aranžmanima, program je sproveo ili omogućio sledeće ključne aktivnosti:

- Imenovana je kontakt osoba za bezbednost. Menadžer Operacija i službenik Odseka za sigurnost i bezbednost UN-a (UNDSS) pružili su potrebne informacije⁴⁶.
- Službenik UNDSS je posetio kancelarije u Vranju, Nišu i Novom Pazaru 22, 23. i 24. oktobra. Posete su obuhvatile pregled spiskova zaposlenih i vozila, protivpožarne planove i ostale slične dokumente. Nisu otkriveni nikakvi bezbednosni problemi. Tokom poseta su imenovani nadzornici za bezbednost za kancelarije u Vranju i Nišu.
- Novim zaposlenima u Evropskom PROGRES-u pružene su informacije o bezbednosti, sa posebnom pažnjom na bezbedno upravljanje vozilima.
- UNDSS je sproveo besplatnu obuku o protivpožarnoj zaštiti za pet zaposlenih na programu (kontakt osobi za bezbednost i imenovanim nadzornicima za protivpožarnu zaštitu iz kancelarija). Polaznici obuke su dobili sertifikat o protivpožarnoj zaštiti koji važi godinu dana.

IKT

Sprovedene su sledeće IKT aktivnosti:

- Uspešno je sproveden tender za nabavku računarske opreme za devetoro zaposlenih;
- Završen je izbor novog operatera mobilne telefonije, a priprema ugovora je u finalnoj fazi. Novi ugovor će obezbediti bolje finansijske uslove za Evropski PROGRES.
- Internet prezentacija Evropskog PROGRES-a je operativna od 9. decembra 2014. na adresi www.evropskiprogres.org.

Domen internet prezentacije prethodnog programa na adresi www.progresprogram.org je istekao ali se njenom sadržaju takođe može pristupiti preko portala Evropskog PROGRES-a.

Pretpostavke i rizici

Pretpostavke

Program prati pretpostavke i verovatno je da će se one ispuniti. Na nivou svrhe programa, evropske integracije su i dalje prvi prioritet za Srbiju koja nastavlja da usklađuje svoje zakonodavstvo sa propisima EU. Smanjenja budžeta Srbije za 2015. umanjuju plate državnih službenika i kapacitet nacionalnih i lokalnih vlasti za ulaganje u projekte. Budžetske uštede, međutim, treba da doprinesu makroekonomskoj stabilnosti zemlje i naprave osnovu za ekonomski oporavak. Stoga uticaj na program ne bi trebalo da bude negativan.

⁴⁶ Odsek UN-a za bezbednost i sigurnost (UNDSS) odgovoran je da rukovodi, pruža operativnu podršku i nadzor sistema upravljanja bezbednošću, obezbedi maksimalnu bezbednost svih zaposlenih i izdržanih lica, kao i da omogući najsigurnije i najefikasnije sprovođenje programa i aktivnosti u okviru sistema Ujedinjenih nacija.

Ukupna politička stabilnost je održana mada je bilo izazova. Incident sa dronom koji je nosio zastavu „Velike Albanije“ i doveo do prekida fudbalske utakmice između Srbije i Albanije⁴⁷ i kasnije i poseta premijera Albanije Srbiji⁴⁸ koja je obuhvatila i poziv Beogradu da prizna nezavisnost Kosova, pokrenula je bujicu negativnih javnih reakcija i provokacija koje su još jednom otkrile nepoverenje i tenzije između dve zemlje. Situacija na jugu Srbije je ostala stabilna i vratila se u normalu ubrzo nakon ova dva događaja. Uspešno formiranje nacionalnih saveta nacionalnih manjina, uključujući i albanske manjine, ukazuju na stabilnost i prostor za postepeno poboljšanje međuetničkih odnosa i čine pretpostavku validnom, iako je jasno da će međuetničke tenzije opstati i da će zavisiti od pregovora o statusu Kosova.

Rizici

U skladu sa Strategijom upravljanja rizicima, Evropski PROGRES ulaže napore u prepoznavanje i procenu rizika, a zatim i u planiranje i sprovođenje odgovora. Sledi uvid u rizike koji su se materijalizovali kao i u nove prepoznate rizike.

Materijalizovao se jedan od ključnih rizika Evropskog PROGRES-a u odnosu na veličinu uticaja – kašnjenje sprovođenja **sheme bespovratne pomoći za predloge projekata lokalne infrastrukture** kojom upravlja CFCU. Uprkos blagovremenoj tehničkoj podršci programa u izradi Smernica za podnosiocima projekata, CFCU nije oglasila poziv po planu, u oktobru 2014, a oglašavanje je odloženo za prvi kvartal 2015. Ovo kašnjenje dovodi u pitanje izvodljivost aktivnosti dobrog upravljanja koje zavise od napretka infrastrukturnih projekata. Pored toga, imajući u vidu PRAG⁴⁹ procedure, realizacija dela građevinskih radova će se verovatno produžiti na 2017. godinu koja je poslednja godina implementacije programa. Stoga će Evropski PROGRES biti izložen dodatnom vremenskom pritisku prilikom nadzora sprovođenja projekata, vidljivost programa će biti smanjena bez prilike da se promovišu opipljivi rezultati infrastrukturnih projekata, dok je ugrožen rok završetka čitavog programa.

U skladu sa Strategijom za upravljanje rizicima, Evropski PROGRES će predstaviti ovaj rizik Upravnom odboru programa i tražiti mišljenje o odgovoru na isti. U slučaju dodatnih kašnjenja donatori programa će možda morati da razmotre modifikaciju same akcije.

Izmene u **zakonima** i politikama u Srbiji **utiču** na program, kako pozitivno, tako i negativno. Tokom ovog perioda, Narodna skupština Republike Srbije usvojila je Zakon o izmenama i dopunama zakona o planiranju i izgradnji koji je uveo izmene u urbanističko i prostorno planiranje, upravljanje geo prostornim podacima, izdavanje dozvola, itd. Evropski PROGRES je pratio pomno izradu novog zakona i na vreme planirao uključivanje relevantnih odredbi u aktivnosti. Stoga novi zakon predstavlja priliku da Evropski PROGRES poveća relevantnost i održivost planiranih aktivnosti, prvenstveno onih koji se odnose na konkurentnost i infrastrukturu i osigura da su one u skladu sa novim rešenjima. Program će pojačati koordinaciju sa Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture u narednom periodu da bi istražio ove mogućnosti i smanjio eventualne kontra efekte.

Tokom poseta LSU prilikom predstavljanja Poziva za dostavljanje predloga projekata za izradu tehničke dokumentacije utvrđeno je da će (nerešena) **imovinska pitanja** biti jedna od ključnih prepreka za izdavanje lokacijskih dozvola. U ovoj fazi ovaj rizik stvara nesigurnost za ovu konkretnu

⁴⁷ B92 (oktobar 2014) Skandal, dron, zastava tuča! [Online] dostupno na http://www.b92.net/sport/fudbal/vesti.php?yyyy=2014&mm=10&dd=14&nav_id=911662 (pristupljeno 5. januara 2015)

⁴⁸ RTS (novembar 2014) Provokacija albanskog premijera u Beogradu [Online] dostupno na <http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/9/Politika/1746570/Provokacija+albanskog+premijera+u+Beogradu.html> (pristupljeno 5. januara 2015)

⁴⁹ PRAG se odnosi na Praktični vodič za ugovorne postupke za eksterne aktivnosti EU.

aktivnost i može da dovede do smanjenog broja i kvaliteta aplikacija. Međutim, u širem smislu, nerazrešena imovinska pitanja mogu da utiču na druge aktivnosti u vezi sa infrastrukturom i stoga će zahtevati dodatnu pažnju. Ovaj rizik je zaveden u registar dok je prvi odgovor da se razmotri raspisivanje još jednog poziva za tehničku dokumentaciju u kasnijoj fazi, da bi se ostavila prilika nekim LSU da reše imovinska pitanja i da konkurišu za sredstva u ovoj oblasti.

Iako je izdavanje ugovora za izgradnju objekta za Ekonomski fakultet u Subotici, Odeljenje u Bujanovcu jedno od ključnih ostvarenja do sad, ovaj projekat nosi značajne rizike u sprovođenju. Prvo, početak radova će biti tokom zimskih meseci čime će napredak u određenoj meri zavisiti od **vremenskih uslova**. Kao što smo prethodno izvestili, to nepovoljno utiče na završetak projekta na vreme za početak univerzitetske godine 2016/2017. Kao odgovor na to izvođač radova će planirati da iskoristi sredstva do sredine septembra 2015. kao i datum primopredaje radova dok će program uvesti strogu kontrolu napretka.

Registar rizika⁵⁰ obuhvata kako inicijalne tako i nove prepoznate rizike, kao i informacije o planiranim odgovorima i njihovom statusu.

Kvalitet i održivost

U novembru 2014. Projektni centar UNOPS-a u Srbiji započeo je uspostavljanje **Kancelarije za projektni menadžment** angažovanjem supervizora kancelarije. Između ostalih zaduženja ova Kancelarija će pomagati uvođenje najboljih standarda i praksi u oblasti projektnog menadžmenta i osigurati da svi programi i projekti, uključujući i Evropski PROGRES, primenjuju te standarde i tako doprinose kvalitetu učinka.

Održivost se kotira visoko na agendi programa. Na primer, Evropski PROGRES je uključio kao jedan od (ključnih) kriterijuma za evaluaciju u svim pozivima za predloge projekata, što će biti praksa gdegod je to moguće. Značaj održivosti se redovno podvlači u komunikaciji sa korisnicima/potencijalnim aplikantima. Programski tim je takođe prošao kroz obuku o markeru održivosti, koji predstavlja globalnu alatku koju UNOPS koristi za analizu društvenih, ekoloških i ekonomskih aspekata projekata. Ova obuka je podigla nivo razumevanja o održivosti kod zaposlenih, a može se primeniti na analizu održivosti nekih od većih akcija Evropskog PROGRES-a.

Alatka za kontrolu i praćenje dobrog upravljanja, rodne ravnopravnosti i socijalnog uključivanja / ljudskih prava koja je razvijena u okviru programa tokom uvodne faze korišćena je za „testiranje“ kriterijuma poziva za predloge projekata. Analiza je dovela do nekih modifikacija koje bi trebalo da doprinesu održivosti i kvalitetu.

Naučene lekcije

Evropski PROGRES **uči** iz iskustva i ulaže sistematski napor da prepozna, zabeleži i primeni lekcije.

⁵⁰ Registar rizika je dostupan u Aneksu V, prilog 5.1.

Učenje iz prethodnog iskustva

Prvo, Evropski PROGRES **primenjuje lekcije naučene** tokom prethodnog programa⁵¹. Na primer, program nastoji da poveća pristup informacijama o svojim akcijama uključujući i dodelu bespovratne pomoći. Imajući to u vidu, pozivi za predloge projekata za podršku lokalnim poreskim administracijama i za izradu glavnih projekata obuhvatili su posete svakoj LSU, informativne sesije i onlajn tehničku pomoć. Ovaj pristup se pokazao delotvornim jer su korisnici pokazali veliku zainteresovanost i pozitivno su ocenili informativne sesije i podneli veliki broj aplikacija u odgovoru na ove pozive.

Evropski PROGRES takođe poklanja dodatnu pažnju devet lokalnim samouprava koje nisu bile deo prethodnog programa (Brus, Aleksinac, Gadžin Han, Doljevac, Merošina, Svrljig, Babušnica, Bela Palanka i Knjaževac). Na primer, kolege koje su pružale pomoć u oblasti upravljanja projektima za izradu aplikacija skoro su dvostruko više puta posetile devet novih opština od onih koje imaju kontinuitet saradnje sa akcijama zasnovanim na području. Pristigle su prijave iz devet opština u okviru javnog poziva Fonda za učešće građana, osam opština je učestvovalo u oba poziva – za ažuriranje baze podataka poreskih obveznika i izradu glavnih projekata – ovo je početni pokazatelj da je pomoć Evropskog PROGRESa bila efikasna.

Program nastoji da poveća održivost i ohrabri razvoj ekonomskih projekata. Da bi to postigao program je dodelio posebnu težinu kriterijumima koji se odnose na održivost i ekonomski uticaj tokom tri poziva koja su do sad završena. Pored toga, značaj održivosti i ekonomskih projekata su neke od ključnih poruka Evropskog PROGRES-a korisnicima.

Pregled ključnih naučenih lekcija iz prethodnog programa na koje Evropski PROGRES obraća pažnju dostupan je u Aneksu V, Prilog 5.2.

Lekcije tokom implementacije

Program takođe uči i u toku samog sprovođenja. Na primer, analiza planova programa za prvih šest meseci ukazala je na nekoliko oblasti koje treba unaprediti: postoji potreba da se pažljivo razmotre kapaciteti LSU prilikom izrade (kvartalnih) planova da bi se obezbedilo da nisu preopterećeni; prilikom pravljenja rasporeda tim treba da doda potrebno vreme za odobrenje od strane Upravnog odbora programa; pravi rigoroznije procene trajanja aktivnosti; konačno, planovi treba da ostave vreme za neočekivane događaje i rešavanje problema.

Uvodna radionica, informativne sesije organizovane za podršku pozivima za predloge projekata i još neke aktivnosti u okviru programa potvrdile su da korisnici žele da uče o dobrim praksama. Evropski PROGRES sve više uključuje prezentacije uspešnih projekata u svoje događaje, sa ciljem da se to uspostavi kao standardna praksa.

Konačno, ponovo je potvrđeno da koordinacija i saradnja s ministarstvima, nacionalnim institucijama i organizacijama poput SKGO, Nacionalne alijanse za lokalni ekonomski razvoj, NARR i drugim razvojnim akterima jeste važna za izbegavanje preklapanja i ostvarenja što boljeg kvaliteta osmišljenih intervencija.

Ove i još nekoliko prepoznatih naučenih lekcija dostupne su u Aneksu V, Prilog 5.2 – Dnevnik lekcija Evropskog PROGRES-a.

⁵¹ Evropski PROGRES je sproveo analizu Finalnog izveštaja prethodnog programa, finalnu evaluaciju i evaluaciju na sredini trajanja programa, zabeležio povratne informacije od korisnika i lekcije koje je prepoznao tim za implementaciju.

Plan rada

Plan Evropskog PROGRES-a za period 1. januar – 31. decembar 2015. dostupan je u Aneksu V, prilog 5.4. Slede ključni prioriteti u narednom periodu izveštavanja:

Result 1

Ojačano lokalno upravljanje i kapaciteti za planiranje i upravljanje uvođenjem novih ili poboljšanjem postojećih postupaka i procesa u skladu sa načelima dobrog upravljanja

- Objavljivanje poziva za predloge projekata za podršku planovima kapitalnih investicija i programskom budžetiranju;
- dodela bespovratne pomoći za unapređenje baza podataka lokalnih poreskih obveznika i početak sprovođenja;
- objavljivanje poziva za predloge projekata za izradu planske dokumentacije;
- sprovođenje procene potreba za obukom i izrada programa obuke za unapređenje upravljanja ugovorima, praćenja i evaluacije opština u okviru infrastrukturnih projekata;
- početak Procene upravljanja na lokalnom nivou;
- održavanje inicijalnih sastanaka sa lokalnim mehanizmima rodne ravnopravnosti.

Rezultat 2

Konkurentnost lokalne privrede unapređena poboljšanjem poslovnog ambijenta i upravljačkih/organizacionih kapaciteta MSP/poljoprivrednih proizvođača

- Početak ažuriranja podataka o konkurentnosti za 2014;
- razvoj aktivnosti za unapređenje poslovnog okruženja;
- izbor najboljih projekata za izradu glavnih projekata i početak dodele bespovratne pomoći;
- početak izgradnje objekta visokoškolskog obrazovanja za Ekonomski fakultet u Subotici, Odeljenje u Bujanovcu;
- završetak poziva za predloge projekata za podršku javno-privatnom partnerstvu i traženje odobrenja UOP;
- završetak prve faze evaluacije predloga projekata klastera;
- završetak procene grupa poljoprivrednih proizvođača;
- početak aktivnosti podrške ženskom preduzetništvu.

Rezultat 3

Poboljšan pristup zapošljavanju koje obezbeđuje jednake mogućnosti ženama i muškarcima i socijalnu inkluziju najranjivijih i marginalizovanih grupa

- Izdavanje grantova za odabrane partnerske projekte OCD i LSU kroz Fond za učešće građana;
- izrada pristupa za aktivnost podrške stručnom usavršavanju;

- izrada pristupa za pripremu i sprovođenje lokalnih strategija / akcionih planova za zapošljavanje i socijalno uključivanje;
- pokretanje nabavke obrazovnih materijala za osnovne škole u Preševu, Bujanovcu i Medveđi, u skladu sa studijom izvodljivosti.

Rezultat 4

Efekti evropskih integracija Srbije predloženi opštoj javnosti

- Organizovanje bar tri događaja visokog profila;
- izrada strategije socijalnih medija i aktivacija *Twitter* naloga;
- izrada i distribucija prvog izdanja biltena Evropskog PROGRES-a;
- priprema OPZ, oglašavanje i izbor konsultanata za sprovođenje prve kampanje.

Aneks VI – Napredak u odnosu na indikatore u matrici logičkog okvira

Objektivno proverljivi indikatori	Napredak tokom perioda izveštavanja
Opšti cilj: Doprineti održivom razvoju nerazvijenih delova Srbije stvaranjem povoljnijeg ambijenta za razvoj biznisa i infrastrukture uz primenu principa dobrog upravljanja, čime će se unaprediti mogućnosti zapošljavanja i socijalne inkluzije.	
Srbija napredovala na rang listi Izveštaja o poslovanju Svetske banke za najmanje pet mesta. Srbija napredovala na rang listi Svetskog izveštaja o konkurentnosti za najmanje pet mesta.	Nije primenljivo.
Svrha projekta: Unapređenje lokalnog upravljanja i uslova za razvoj biznisa i infrastrukture unapređenjem i/ili jačanjem kapaciteta za planiranje i upravljanje, unapređenje povoljnog poslovnog ambijenta, kao i podrška izradi politika socijalne inkluzije i zapošljavanja.	
Ukupna ulaganja u infrastrukturu povećana za najmanje 10% na godišnjem nivou Najmanje pet novih investicija u industriju do kraja Programa Izvoz sektora MSP povećan za najmanje 5% do kraja Programa (Ne)posredne aktivnosti sprovedene u okviru Programa omogućile zapošljavanje najmanje 1.500 ljudi	Evropski PROGRES je stavio akcenat na ekonomski uticaje tokom razvoja kriterijuma za pružanje podrške kroz javne pozive. U svojoj komunikaciji sa LSU program redovno podstiče identifikovanje i razvoj projekata sa potencijalom za investiranje ili zapošljavanje.
Result 1: Ojačano lokalno upravljanje i kapaciteti za planiranje i upravljanje uvođenjem novih ili poboljšanjem/ukidanjem postojećih postupaka i procesa u skladu sa načelima dobrog upravljanja	

<p>Aktivnost 1.1.1 Najmanje 50% LSU koje učestvuju u Programu su uvele planiranje kapitalnih investicija do kraja sprovođenja Programa (početna pozicija 2014: 23%)⁵²</p>	<p>Na decembarskom sastanku UOP je odobrio kriterijume za pružanje podrške za izradu planova kapitalnih investicija.</p>
<p>Aktivnost 1.1.2 Najmanje 15 LSU je do kraja Programa uvelo višegodišnje programsko budžetiranje (početna pozicija 2013: pet LSU ima delimično programsko budžetiranje)⁵³</p>	<p>Na decembarskom sastanku UOP je odobrio kriterijume za pružanje podrške za programsko budžetiranje.</p>
<p>Aktivnost 1.1.3 Najmanje 15 LSU je povećalo prihode od poreza na imovinu za najmanje 15% do kraja Programa (jačanjem odnosa odgovornosti, poboljšanjem registra poreskih obveznika i jačanjem svesti građana o obavezi da plaćaju poreze). Početna pozicija: broj poreskih obveznika i godišnji prihod od poreza će biti određen za svaku LSU nakon odabira lokalnih samouprava⁵⁴</p>	<p>Sproveden javni poziv za unapređenje baze podataka poreskih obveznika: 30 LSU podnelo prijave i više od polovine (16) je odobreno za finansiranje na decembarskom sastanku UOP.</p>
<p>Aktivnost 1.2 Kapaciteti za upravljenjem geo-prostornim podacima i/ili kvalitet geo-prostornih podataka unapređeni u najmanje 10 lokalnih samouprava do kraja Programa. (početna pozicija 2014: 33% po opštini)⁵⁵</p>	<p>Analiza je pokazala da LSU imaju interes i potencijal za unapređenje GIS-a. Deset opština je uspostavilo neki oblik GIS-a. Preševo, Merošina, Brus, Crna Trava i Gadžin Han imaju potrebu ali i ograničene kapacitete za GIS i trebaće da uspostave partnerstva sa ostalim opštinama.</p>
<p>Aktivnost 1.2 Najmanje 15 opština izradilo planove detaljne regulacije (PDR) ili plansku dokumentaciju višeg reda koja olakšava razvoj ekonomskih projekata do kraja Programa</p>	<p>Analiza planske dokumentacije je pokazala da sve LSU, osim Bosilegrada i Preševa, imaju potrebu za izradom planova detaljne regulacije (PDR). Kriterijumi su pripremljeni, focus je na PDR-ovima koji imaju ekonomski potencijal, i biće predstavljeni na februarskom sastanku UOP.</p>
<p>Aktivnost 1.3 Do kraja Programa su sve LSU obuhvaćene Evropskim PROGRESom uvele mehanizme za praćenje i evaluaciju infrastrukturnih projekata, pretpostavljaju primenu ugovora FIDIC nad drugim modalitetima a Inženjerska komora Srbije je uvela programe obuke u FIDICu</p>	<p>Udruženje inženjera konsultanata Srbije (UIKS) odabrano je da sprovede obuku za korišćenje FIDIC modela ugovora prilikom sprovođenja infrastrukturnih projekata. Početak aktivnosti je planiran za početak 2015.</p>
<p>Aktivnost 1.4 Do kraja Programa su pokrenute, razvijene i sprovedene reforme institucionalnog upravljanja u najmanje pet LSU, s naglaskom na povećanje odgovornosti, transparentnosti i efikasnosti javnih usluga koje pružaju građanima, uz razvoj ili reviziju najmanje deset lokalnih politika ili lokalnih propisa u skladu sa pravnim okvirom RS</p>	<p>Proces je iniciran posetama opštinama i njihovim imenovanjem 36 osoba zaduženih za dobro upravljanje (DU). Održana jedna DU uvodna radionica.</p>

⁵² Osnovna studija o konkurentnosti, EU PROGRES, 2014.

⁵³ Osnovna studija o konkurentnosti, EU PROGRES, 2014.

⁵⁴ Godišnji izveštaji LPU.

⁵⁵ Prepreke u razvoju infrastrukture, EU PROGRES, 2013

<p>Aktivnost 1.5 Lokalni mehanizmi za rodnu ravnopravnost (MRR) formirani i lokalni akcioni planovi za rad MRR usvojeni u svim LSU obuhvaćenim Evropskim PROGRESom do kraja 2015. Najmanje 30 MRR do kraja 2016. uspešno sprovelo projekte za koje im je Evropski PROGRES odobrio bespovratnu pomoć za unapređenje rodne ravnopravnosti. Najmanje dve trećine LSU obezbeđuju sredstva za aktivnosti lokalnih MRR do kraja Programa. Početna pozicija: Formiran je 31 MRR a dve LSU su imenovale službenike zadužene za rodnu ravnopravnost, 23 opštine obuhvaćene Evropskim PROGRESom je sačinilo Lokalne akcione planove za unapređenje rodne ravnopravnosti.⁵⁶</p>	<p>Potpisan ugovor sa implementacionim telom, UN Women. Sprovođenje će započeti u drugoj polovini januara 2015.</p>
<p>Aktivnost 1.6 Do kraja 2015. povećana znanja najmanje 50% odbornica u deset Skupština LSU o pitanjima rodne ravnopravnosti i tehnikama zagovaranja. Odbornice u svih deset LSU su se uspešno zalagale za rešenje najmanje jednog pitanja rodne ravnopravnosti do kraja Programa.</p>	<p>Ova aktivnost je planirana za period nakon lokalnih izbora 2016.</p>
<p>Aktivnost 1.7 Najmanje pet LSU uvelo rodno osetljive postupke i prakse budžetiranja do kraja 2016. Održivost akcije obezbeđena usvajanjem odgovarajućih opštinskih odluka do kraja Programa. Početna pozicija: tri LSU sprovele analize budžeta i lokalnih politika iz perspektive rodne ravnopravnosti.⁵⁷</p>	<p>Projekat za rodna aktivnosti koji je potpisan sa UN Women uključuje aktivnosti na uvođenju rodno osetljivog budžetiranja u najmanje pet LSU.</p>
<p>Result 2: Povećana konkurentnost lokalne privrede poboljšanjem poslovnog ambijenta i upravljačkih/organizacionih kapaciteta MSP/poljoprivrednih zadruga</p>	
<p>Aktivnost 2.1 Ukupan indeks konkurentnosti povećan za najmanje 10% u svim LSU obuhvaćenim Evropskim PROGRESom do kraja Programa, ili za najmanje 25% u pogledu jednog od sledećih podindeksa: kapacitet lokalne zajednice da upravlja resursima i potencijalima zajednice, ekonomske politike, strategije i mere, finansijski kapaciteti javnog i privatnog sektora⁵⁸</p>	<p>Usvojene izmene Zakona o planiranju i izgradnji pružaju osnovu Evropskom PROGRESU da razvije ovu aktivnost. Veb portal o konkurentnosti koji omogućava LSU da prate i ažuriraju njihovu konkurentnost je u funkciji. Program će predstaviti portal LSU februara 2015. i obezbediće tehničku podršku za ažuriranje podataka o konkurentnosti.</p>
<p>Aktivnost 2.2 Najmanje dva međuopštinska i 35 prioriternih lokalnih ekonomskih i projekata društvene infrastrukture u skladu sa nacionalnim sektorskim prioritetima i kompletnom tehničkom dokumentacijom izrađeno u skladu sa kriterijuma u okviru PPF5 nakon ocene postojećih postupaka izrade i sprovođenja projekata</p>	<p>Javni poziv za izradu glavnih projekata je bio objavljen od 3. novembra do 16. decembra: 28 LSU su podnele 51 prijavu. Evaluacija je u toku.</p>
<p>Aktivnost 2.2 LSU do kraja Programa sačinile i podnele najmanje 20 projekata za finansiranje ostalim programima koji se finansiraju iz drugih izvora</p>	<p>Nakon septembarskog odobrenja UOP, Evropski PROGRES je izdao ugovor o dodeli bespovratnih sredstava za podršku operativnom radu Zajedničkog tehničkog sekretarijata Instrumenta za pretprijetnu pomoć prekograničnom programu Srbija-Crna Gora. Ovaj ugovor uključuje podršku LSU za identifikaciju i razvoj predloga projekata i stoga će poboljšati mogućnosti opština jugozapadne Srbije dapristupe sredstvima IPA fondova. Ovo je prvi ugovor o dodeli bespovratnih sredstava</p>

⁵⁶Osnovna studija o konkurentnosti, EU PROGRES, 2014.

⁵⁷Osnovna studija o konkurentnosti, EU PROGRES, 2014.

⁵⁸Utvrđenih u pogledu Srbije u Izveštaju Svetske banke o poslovanju za 2014. godinu.

	Evropskog PROGRESa.
Aktivnost 2.3 Najmanje jedan prioritetni međuopštinski projekat sproveden do kraja Programa	Građevinska dozvola je izdata 1. decembra 2014. Evropski PROGRES je dogovorio detalje ugovora sa (prethodno) odabranom građevinskom kompanijom i potpisivanje je zakazano za prvu nedelju januara 2015.
Aktivnosti 2.3 i 2.4 Usluge nadzora nad radovima pružene Sektoru za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava EU kao ugovornoj strani za prioritetni infrastrukturni projekat koji sprovodi	Nije primenljivo.
Aktivnosti 2.3 i 2.4 Tehnička podrška pružena KEI i Sektoru za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava EU u pripremi i pokretanju Programa bespovratne pomoći i praćenju njegovog sprovođenja	Program je blagovremeno pružio inicijalnu tehničku pomoć u pripremi Smernica javnog poziva ali objavljivanj epoziva je odloženo za K1 2015.
Aktivnost 2.4 Pružena podrška izradi najmanje 12 a najviše 34 lokalnih i najmanje jednom međuopštinskom infrastrukturnom projektu podnetom u okviru poziva za dostavljanje predloga projekata Sektora za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava EU	Nije primenljivo.
Aktivnost 2.5 Do kraja Programa sprovedena sveobuhvatna studija procene svih LSU sa preporukama da preko svojih nadležnih službi formulišu i usvoje kriterijume i postupke za ocenu prednosti i mana mogućnosti da same pružaju neku uslugu ili da njeno pružanje povere privatnom sektoru/drugom subjektu	Ova aktivnost će biti razrađena u K1 2015 u konsultaciji sa švajcarskim stručnjacima za dobro upravljanje.
Aktivnost 2.5 Svi projekti do kraja Programa organizovani tako da je jasno ko je odgovoran za nabavku, upravljanje ugovorom, praćenje i evaluaciju; najmanje 20 novih lokalnih politika i/ili administrativnih propisa vezanih za infrastrukturne projekte razvijeno na participatoran način, odobreno od strane veća, sprovedeno i prati se njihovo sprovođenje, pri čemu se jasno ukazuje na to ko investira, poseduje, odlučuje, održava, ima koristi i nadgleda novu infrastrukturu	Nije primenljivo – zavisi od napretka Aktivnosti 2.4, sprovođenja infrastrukturnih projekata.
Aktivnost 2.6 Rešavanje najmanje tri prepreke u vertikalnoj komunikaciji između Vlade RS i LSU započeto ili okončano do kraja Programa kroz redovne, strukturirane i tematske konsultacije sa nadležnim ministarstvima i institucijama i u saradnji sa SKGO, čime se pozitivno utiče na odgovornost, transparentnost, delotvornost i efikasnost LSU	Ova aktivnost će biti razrađena u K1 2015 u konsultaciji sa švajcarskim stručnjacima za dobro upravljanje.
Aktivnost 2.7 Razvijena i do kraja Programa sprovedena najmanje dva modela javno-privatnih partnerstava	Nacrt kriterijuma za javni poziv za javno-privatna partnerstva (JPP) je pripremljen i biće predstavljen UOP februara 2015.
Aktivnost 2.8 Najmanje 30 MSP uvelo međunarodne standarde kvaliteta ili bezbednosti hrane (ISO 9000, HACCP, Global GAP, itd) i okupilo se u najmanje dva nova klastera i/ili zadruge	Evropski PROGRES održava odnose sa Ministarstvom poljoprivrede i zaštite životne sredine koji su pružili smernice za razvoj ove aktivnosti.
Aktivnost 2.8 Sačinjeni i usvojeni kriterijumi i transparentan postupak za odabir 30 MSP koja će proći postupak sertifikacije SUK. Postupak formiranja klastera/zadruge koji će za posledicu imati jasno i adekvatno regulisane novoosnovane pravne subjekte pripremljen i usvojen	Nije primenljivo.

Aktivnost 2.8 Do kraja Programa najmanje 20 MSP, članova klastera, uvelo inovacije ili koriste inovativne tehnike razvoja tržišta	Nakon odobrenja EUP oktobra 2014, Evropski PROGRES je objavio javni poziv za podršku klasterima u zajedničkom nastupu na tržištu i uvođenju inovacija.
Aktivnosti 2.9 i 3.10 Najmanje 30 poljoprivrednih proizvođača, članova zadruga, do kraja Programa u proizvodnji primenjuje nove tehnike i tehnologije	Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine je obezbedilo smernice za sprovođenje ove aktivnosti. Kratkoročno je angažovan analitičar za poljoprivredu koji će izvršiti mapiranje i procenu kapaciteta poljoprivrednih proizvođačkih grupa. Početni izveštaj koji definiše metodologiju procene je pripremljen.
Aktivnost 2.9 Tri tradicionalna poljoprivredna proizvoda registrovana ili sertifikovana sa zaštićenom oznakom porekla i oznakom geografskog porekla u PO Programa (početna pozicija 2014: osam proizvoda sa zaštićenom oznakom porekla)	Isto.
Aktivnosti 2.10 i 3.10 Otvoreno najmanje 80 novih radnih mesta za žene usled dodele bespovratne pomoći za pokretanje najmanje 40 biznisa do kraja Programa.	Ova aktivnost će početi februara 2015.
Rezultat 3: Poboljšan pristup zapošljavanju koje obezbeđuje jednake mogućnosti ženama i muškarcima i socijalnu inkluziju najranjivijih i marginalizovanih grupa putem izrade i sprovođenja lokalnih politika, što za posledicu ima smanjenje migracija sa juga, jugoistoka i jugozapada Srbije	
Aktivnosti 3.4 i 3.10 Akcioni planovi zapošljavanja i socijalne inkluzije usmereni u jednakoj meri na oba pola do kraja Programa sačinjeni i integrisani u srednjoročno budžetsko planiranje svih LSU obuhvaćenih Evropskim PROGRESom (početna pozicija 2014: četiri LSU imaju Strategije o socijalnoj inkluziji) ⁵⁹	Evropski PROGRES je sproveo istraživanje o strategijama i/ili akcionim planovima za socijalnu inkluziju, zapošljavanje na lokalnu, i integraciju ili zapošljavanje Roma: šest LSU imaju strategije socijalne zaštite, 17 imaju lokalni akcione planove (LAP) za zapošljavanje; i 13 imaju LAP za unapređenje položaja Roma. Program redovno konsultuje Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva.
Aktivnost 3.5 Najmanje 50% nezaposlenih Roma obuhvaćeno aktivnim merama tržišta rada do kraja Programa (početna pozicija 2013. godine: 38%) ⁶⁰	Isto.
Aktivnosti 3.8 i 3.10 Do kraja Programa podržano najmanje 40 projekata koje su u partnerstvu pripremile lokalne samouprave i organizacije građanskog društva (OGD). Najmanje pola LSU koje su imale koristi od takvih projekata do kraja Programa sačinile i usvojile kriterijume za transparentno i nediskriminatorno izdvajanje sredstava iz lokalnog budžeta za OGD.	Prvi javni poziv Fonda za učešće građana je zaključen: pristiglo je 77 prijava iz 32 opštine; UOP je decembra odobrio za finansiranje 20 projekata koji mahom doprinose socijalnoj inkluziji i zapošljivosti ugroženih grupa.
Aktivnost 3.1 Zadovoljstvo građana opštinskim uslugama, radom lokalnih vlasti i Skupština opština povećano za 10% do kraja Programa ⁶¹	Ispitivanje zadovoljstva građana će biti sprovedeno poslednje godine sprovođenja Programa.

⁵⁹ Osnovna studija o konkurentnosti, EU PROGRES, 2014.

⁶⁰ Izveštaj o zapošljavanju Roma, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike, Beograd, 2013.

⁶¹ Istraživanje sprovedeno 2013. predstavlja početnu poziciju dok će novi Izveštaj biti sproveden 2017, na kraju Programa.

<p>Aktivnosti 3.2 i 3.10 Savetodavne službe za građane (SSG) u osam LSU pružile usluge najmanje 1.000 ljudi tokom sprovođenja Programa; održivost obezbeđena time što će najmanje četiri LSU nakon okončanja Programa obezbeđivati sredstva iz bužeta za tekuće troškove SSG i doneti odgovarajuće odluke u tom smislu</p>	<p>Ova kativnost će biti razrađena na jesen 2015.</p>
<p>Aktivnosti 3.3, 3.5 i 3.10 Najmanje 100 nezaposlenih uspešno okončalo organizovanu stručnu obuku do kraja Programa i uvedeni su održivi dodatni kursevi koji će se organizovati i nakon okončanja Programa kako bi povećali mogućnosti za zapošljavanje učesnika u obuci</p>	<p>Program je konsultovao Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja i Nacionalnu službu za zapošljavanje. evropski PROGRES će definisati pristup u sprovođenju i K1 2015.</p>
<p>Aktivnost 3.6 Efikasnost i delotvornost najmanje tri zdravstvena centra poboljšana do kraja Programa nabavkom nove medicinske opreme za zaštitu zdravlja žena⁶²</p>	<p>Ova aktivnost će početi u K2 2015.</p>
<p>Aktivnost 3.7 Unapređena najmanje četiri višekulturalna opštinska centra (npr. za višekulturalnu muzičku, pozorišnu i likovnu produkciju)</p>	<p>Koordinaciono telo za Preševo, Bujanovac i Medveđu (KT) će pripremiti smernice za ovu aktivnost, čiji je početak plniran za K3 2015.</p>
<p>Aktivnost 3.9 Do 400 mladih i nezaposlenih državljana Srbije albanskog porekla u području obuhvaćenom Programom unapredilo znanje srpskog jezika tokom sprovođenja Programa⁶³</p>	<p>Program je imao sastanke sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i KT u vezi sa sprovođenjem Studije izvodljivosti za unapređenje učenja srpskog kao nematernjeg jezika među đacima osnovnih škola albanske nacionalnosti. Ministarstvo je preuzelo vlasništvo uspostavljanjem radne grupe (RG) koje će upravljati sprovođenjem Studije. Evropski PROGRES će učestvovati u redu RG kao posmatrač i sad ima osnovu da podrži sprovođenje određenih aktivnosti koje će započeti u K1 2015.</p>
<p>Rezultat 4: Efekti evropskih integracija Srbije predloženi opštoj javnosti</p>	
<p>Procenat građana koji povezuju evropske integracije sa manjom nezaposlenošću i boljim uslovima života, kao i sa uređenom državom i nepristrasnom upravom povećan za 10% do kraja Programa.⁶⁴</p>	<p>Izrađena Strategija komunikacija; organizovane dve posete ambasadora; (novi) veb-sajt je pripremljen i dostupan je na www.evropskiprogres.org; završeno likovno takmičenje na temu "Upoznaj Evropu" za calendar Evropskog PROGRESa za 2015; prikupljeno 180 pozitivnih izveštaja medija, koji precizno ističu podršku Evropske unije i Vlade Švajcarske.</p>
<p>Dve kampanje zagovaranja/jaćanja javne svesti koje promovišu evropske vrednosti sprovedene tokom trajanja Programa.</p>	<p>UOP je decembra odobrio concept za prvu kampanju koja prvenstveno promoviše ekonomski aspekte/koristi procesa evropskih integracija.</p>

⁶²Procena potreba zdravstvenih centara će Programu omogućiti da utvrdi osnovne pokazatelje za evaluaciju povećanja efikasnosti, koja će biti organizovana na kraju Programa.

⁶³ Može doći do promene ovog pokazatelja tokom uvodnog perioda, kada će biti doneta konačna odluka o pristupu vezanom za Aktivnost 3.10 a koja će zavisiti od Studije izvodljivosti Koordinacionog tela, čiji će rezultati biti poznati aprila 2014.

⁶⁴Na osnovu nalaza Istraživanja zadovoljstva građana koje će biti sprovedeno 2017. i koji će se uporediti sa rezultatima Istraživanja zadovoljstva građana iz 2013.